

Trà Đàm 16-05-2026

Kalama tri ân đh Nguyễn Thị Ngọc Ánh ghi chép.

[26/05/2026 - 03:06 - anhlibrary]

Hỏi:

Là mình đang sống tùy duyên thuận pháp hay đang sống tùy tiện theo ý của mình mà mình tưởng rằng đó là tùy duyên thuận pháp.

Đáp:

Bà con có thể buồn nhưng mà tôi vẫn phải nói, đi học đạo là mình phải nghe đạo đúng không? Đi học đạo là phải nghe đạo. Mà nghe đạo là phải nghe Phật chứ mình không phải nghe thầy được. Bởi vì 26 thế kỷ qua mà mỗi thầy mà nói một ý là tiêu cái đạo, hiểu không? Mà đã nó nghe đạo thì bà con thấy làm như nó hơi xưa xưa bởi vì phải nghe thầy nó mới phải không ta? Như là nghe Làng Mai, nghe thầy Minh Niệm, nghe thầy Pháp Hòa nó mới đã, chứ còn nghe đạo thì mình cứ mở kinh ra mình thấy mắc cái gì phải đi nghe. Có người họ nói tôi vậy. Nói nghe là nghe thầy bởi vì thầy là gần như mình, mới mẻ cập nhật, hiện đại. Còn mà nghe thầy giảng kinh thì chán chết bởi vì nếu mà nói kinh cái là nói theo Phật mà nói theo Phật thì mở kinh ra là thấy rồi. Vậy thì bà con muốn nghe thầy hay nghe Phật? Tôi nói thiệt, nói câu nghe hỗn chứ thầy không có khi gì để nghe hết.

Bởi vì thầy là cũng là ăn mày của Phật thôi. Thì câu này sẽ là bị ném đá đó nhưng mà mình nghe Phật chắc ăn hơn. Bởi vì sao? Vì nếu mà mỗi thầy ý thì tiêu rồi. Giờ tôi hỏi các vị một chuyện mình ra ngoài sân bóng hai đội, đội nào cũng cầu Chúa phù hộ. Vậy Chúa phù hộ đội nào, nghe kịp không? Máy chuyện căn bản là mình phải thấy rõ ràng là nói mình thấy hơi sai sai cái gì đó.

Vậy thôi nghe Phật đi. Thì cái ông Nhân hỏi tôi chứ làm sao mình biết là mình đang sống tùy duyên thuận pháp, làm sao gọi là sống tùy tiện? Thì cái câu này đó là trước khi trả lời, tôi đã dạo một vòng bởi vì cái đó là cái mữ hay là cái lời khai từ cho tất cả các câu hỏi sau. Tôi chỉ trả lời theo kinh thôi. Tôi không dám có nói gì cho riêng.

Thì kinh nói ở đây mình có hai bài kinh. Bài kinh thứ nhất là bài kinh Thánh Sản. Thánh Sản nghĩa là gia tài Thánh nhân. Gia tài thế gian nó gồm có tiền bạc, châu báu, quý kim, nhà đất kể cả quan hệ xã hội thì cái đó được gọi là tài sản theo cái hiểu của thế gian. Còn cái tài sản mà hiểu theo trong Kinh ấy Đức Phật Ngài dạy là Thất Thánh sản là bảy thứ tài sản nó gồm có cái gì? Đó là Tín, Thí, Giới, Vần, Tàm, Úy, Trí.

1/ Tín tức là Chánh Tín chứ không phải là cuồng tín, mê tín. Không phải, không phải là tà tín, mà tín này cái là niềm tin mà nó dựa trên cái cơ sở của trí tuệ gọi là Chánh tín.

2/ Thí có nghĩa là cái khả năng buông bỏ. Thì ở đây là tiếng Pali nó có hai chữ.

- Một cái chữ Dana là cho ra, tiếng Mỹ là giving.

- Nhưng mà nó còn có chữ là Cāga có nghĩa là giving up.

Hai chữ nó khác hay giống. Cái giving là cho, còn cái given up là buông bỏ. Khác hay giống? Khác phải không ta? thì cái chữ Thí đây phải hiểu là sự buông bỏ. Buông bỏ, từ chối cái quyền sở hữu đối với món đồ đó. Từ chối sự dính mắc đối với món đồ đó gọi là Thí. Mà từ chối có hai nghĩa.

- Một là vì thương đối phương, vì nhu cầu đối phương mà cho.

- Hai là vì mình muốn mài mòn cái ý niệm tôi và của tôi mình mới cho.

Đó cái đó gọi là Thí đó. Thí theo nghĩa Phật mà đúng là như vậy. Chứ còn thí mà cho người khác thấy đó không được. Thánh kinh nói là tay trái cho đừng để tay phải biết là đúng? Rồi Tín, Thí.

3/ Giới đây là gì? Là cái khả năng kiểm soát thân khẩu của mình. Có còn nhớ ba cái bữa hôm tôi nói không? Con người có ba cái nhu cầu.

- Nhu cầu giao tiếp.

- Nhu cầu hoạt động.

- Và nhu cầu kiếm sống.

Thì làm chủ được mình trong cái nhu cầu giao tiếp thì gọi là Chánh Ngữ. Làm chủ được mình trong cái nhu cầu hoạt động gọi là Chánh Nghiệp. Làm chủ được mình trong cái nhu cầu kiếm sống được gọi là Chánh Mạng. Thì ba cái này gọi chung là Giới.

4/ Văn, cái này là cái mà tôi muốn nói nè. Văn là phải lắng nghe Phật pháp. Lắng nghe cái gì? Lắng nghe giáo lý căn bản. Cái lắng nghe đây có có hai cách.

- Một là bằng mắt.

- Hai là bằng lỗ tai.

Mặc dù chữ thì có một chữ lắng nghe thôi, téng Pali gọi là sotāvadhāneti, có nghĩa là lắng tai.

Nhưng mà thời này mình phải thêm cái nữa là lắng tai bằng cách là lắng tâm đọc cũng gọi là lắng tai. Nghe kịp không? Rồi, mà tại sao có Đức Phật Ngài dạy có cái kiến thức ở đây, nghe cho kỹ.

Nghe cho kỹ. Tất cả nhận thức của chúng ta nó đều dựa trên ba nguồn.

- Nguồn một là những gì mình học hỏi từ người khác.

- Nguồn hai là cái khả năng găm nhấm, thấm thía tư duy của riêng mình

- Và cái nguồn ba là cái trí tuệ đến từ cái việc mà thực tập hành trì và thực chứng. Gọi là trí tu.

Nó giống như mình ăn nó cũng ba giai đoạn.

- Giai đoạn mà từ miệng đưa vào tới bao tử gọi là giai đoạn tiêu thụ.

- Mà từ bao tử mà đến cái đoạn cuối của ruột già đó gọi là giai đoạn tiêu hóa.

- Còn giai đoạn ba là giai đoạn tiêu dung, có nghĩa là những cái dưỡng chất ở trong thức ăn nó được tải đi khắp cơ thể gọi là tiêu dung.

Nghe kịp không? Tiêu thụ, tiêu hóa và tiêu dung. Thì cái kiến thức của mình cũng vậy. Mình mới nghe và nhớ mình đã học nghe cái gì? cái đó mới là giai đoạn tiêu thụ. Còn tiêu hóa là mình hiểu, mình hiểu được cái nằm giữa hai hàng chữ, hiểu không? biết hai hàng chữ không? Mình hiểu được cái ẩn ý, mình găm nhấm, mình tư duy, thì cái đó được gọi là tiêu hóa. Còn tiêu dung có nghĩa là cái biết nó đủ để chuyển hóa con người của mình, cho mình tốt hơn thì nó gọi là giai đoạn tiêu dung.

Xong chưa?

5/ Tâm là biết thẹn khi làm điều quấy. Nghĩ quấy, nói quấy.

6/ Úy là biết sợ. Biết sợ khi mình nói quấy, làm quấy, nghĩ quấy.

7/ Trí. Trí là gì? Trí có nghĩa là cái khả năng hiểu được cái lý nhân quả.

Lý nhân quả đây là gì? Thì có người phản ánh với tôi là mấy bài giảng của Sư nghe nhưc đầu quá, nhưng mà không nhưc đầu vậy ở nhà chứ đi nghe làm cái gì? Thì cái lý nhân quả này gồm có hai: nhân quả báo ứng và nhân quả hiệu ứng.

- Nhân quả báo ứng có nghĩa là làm thiện thì được sướng, làm ác thì bị khổ, trồng dưa được dưa, trồng cà được cà thì cái đó gọi là nhân quả báo ứng.

- Còn nhân quả hiệu ứng là sao? Là cái sự tác động và phản ứng mà nó có thể là không liên hệ tới thiện ác. Ví dụ như mình ngồi lâu mình đau lưng cái đó có thiện ác ở trồng không? không. Rồi mình cặn mà mình mang kiến sai độ, mình chóng mặt khó chịu đúng không? Cái đó là thuần túy là kỹ thuật, cái đó là nhân quả hiệu ứng đúng không? Mình nói chuyện mà không có cân nhắc thì người ta ghét mình, thì cái đó là hiệu ứng chứ nó chưa tới đến nhân quả, chưa đến báo ứng nha. Chỉ nói là mình nói chuyện sao mà chúng nó ném trứng thúi, cái đó là hiệu ứng chứ chưa phải là báo ứng đúng không? Rồi mà cái hiệu ứng nó còn sâu nữa, nghe nè, cái lực tác động và cái quả phản ứng được gọi chung gọi là nhân quả. Mà ai ở đây mà có học vật lý, học về hóa học thì sẽ hiểu nhân quả này rất là kỹ.

Chất A cộng chất B nó ra phản ứng. Cái đó là nhân quả hiệu ứng. Hiểu không ta? Rồi những nguyên tắc, những định lý vật lý cái này cộng cái kia nó sẽ ra hiệu ứng gì? Chẳng hạn như làm sao mà có cái gọi là cái tuốc bin của đập thủy điện, hoặc là cái bugi của xe hơi nghe kịp không? Thì mấy cái đó, cái công dụng của nó hoàn toàn là nhân quả thôi.

Gọi là dòng điện mà nó chạy vào máy lạnh thì nó tạo ra hơi mát, mà nó chạy vào lò sưởi, lò nung nó tạo ra hơi nóng, thì cái đó hoàn toàn là nhân quả hiệu ứng. Nghe kịp không? khoan, cái này mới ghê nè. Cái gì cũng phải do các điều kiện tác động mà có chứ không thể tự có. Đó là nhân quả.

Đã có rồi phải mất đi, đó lại là nhân quả. Không gì đứng yên mà tồn tại. Tất cả phải trong một cái quá trình tiêu thụ năng lượng và trao đổi chất. Thì cái này là nhân quả đúng không? Đúng không ta? Rồi như vậy thì cái chữ nhân quả ở đây hiểu nghĩa rộng nó gồm có hai. Một là nhân quả báo ứng thì cái này bà con hiểu rồi. Xin lỗi nha A, B, C.

Nhưng mà nhân quả một gọi là nhân quả nghiệp lý đó ai cũng hiểu, nhân quả hai rất là chua. Hiểu được nhân quả hai mới đắc đạo được. Hành giả thấy rằng mọi thứ trên đời đều do các điều kiện mà

có và những điều kiện ấy bản thân chúng cũng vô ngã vô thường. Bản thân các điều kiện cũng do các điều kiện mà có. Có hiểu này không?

- Mọi thứ do các điều kiện mà có. Và bản thân các điều kiện ấy cũng lại do các điều kiện khác mà có.

- Thứ hai, cái gì đã có thì phải biến mất.

- Cái thứ ba cái sự thay đổi của cái trước và cái sau, cái sau nó thay thế cái trước nó luôn luôn được diễn ra trong một cái lực đẩy không thể cưỡng lại được. Đó là vô ngã.

Nó không phải nằm trong sự điều khiển của mình, mình không muốn mình vẫn cứ già, mình không muốn mình vẫn cứ bệnh, mình không muốn mình vẫn phải cứ chết. Đó, cái đó là luật nhân quả. Thì nhân quả mà hiểu theo như vậy thì mới đắc đạo được. Còn còn cái kiêu mà hiểu nhân quả nghiệp lý có nghĩa là trồng dưa được dưa, trồng cà được cà, bố thí kiếp sau được giàu rồi từ tâm kiếp sau được đẹp.

Mấy cái đó là nhân quả mới có một lớp một thôi. Còn cái đó tới hai lớp, là lớp hai đó, cái cái tầng hai đó là nhân quả hiệu ứng. Hiểu được cái tầng hai mới chán đời chứ còn tầng một chưa có chán. Hiểu được tầng hai mới thấy nản. Tức là hiểu nhân quả mình kiêu tầng một thì mình nghĩ về trời đó là đủ, là sung sướng. Nhưng mà hiểu được nhân quả tầng hai thấy về trời nó cũng chẳng có đáng để mình mê. Bởi vì cái gọi là hạnh phúc trên đời này nè, nó đáng phải xét lại. Tại sao? Tất cả cái mình gọi là hạnh phúc hay là đau khổ trên đời này nó đều đi ra từ cái thích và ghét. Có được cái mình thích, mình gọi là sướng mà chấp nhận cái mình ghét gọi là khổ.

Mà cái thích và ghét đó, có phải là những cái thứ mặc định không? Có hiểu chữ mặc định không? Là những thứ nó dựa trên những cái nền tảng rất là rất là giả. Thí dụ như tôi thích uống trà thì tôi thấy tôi sẵn sàng bỏ ra 100 đô la tôi mua một lạng. Nhưng mà cái ông này ông ghét trà kêu ông bỏ ra 100 đô mua lạng thì ông nói là đó là ba trọn.

Tôi nói trên đời này không có gì khùng cho bằng bỏ ra 100 đô mua trà về khi mình không thích trà và không biết uống trà thì tôi cho rằng không có gì khùng hơn cái đó bởi cái đó, xin lỗi nha đối với tôi, tôi ghét trà, trà chỉ là lá khô thôi quý vị có biết không, chùa tôi sáng nào tôi cũng quét lá hết tron á bây giờ bắt tôi bỏ 100 đô tôi mua lá về tôi trưng nước sôi tôi uống tôi kêu là trưng, đúng không? nhưng mà cái thằng thích uống trà nó kêu trân trọng lắm, mua trà về pha, còn cái thằng dốt nó kêu là nhặt lá khô về trưng nước sôi, chần nước sôi mà húp, chứ không có uống nữa, mà húp. Hiểu không ta? Mà cái thằng mà nó khoái uống trà nó xài cầu kỳ lắm. Nó xài nào là trà cụ, rồi cái thằng uống trà giỏi kêu là trà tượng, trà gia. Xong rồi nó kêu ám chén, chén Tống, chén Khai, chén quân. Rồi nào là rửa chén rồi là làm cho chén nóng, rồi chế vô, rồi bỏ nước đầu, rồi uống nước hai, nước ba, nước ông nội, nước ba, nước má gì tùm lum, mà cái thằng uống trà nó bày. Như vậy thì cái hạnh phúc của tôi có phải là mặc định không? tại sao con Lan, con Cúc nó ngồi chung tại sao tôi thương con Lan? mặc định, trong khi thằng cha này mê con Cúc như điều đó, tôi mê con Lan như điều đó, cái giá trị thẩm mỹ của hai người nó khác, nó khác do đó cái thích ghét là đồ giả, mà nếu thích ghét nó là giả thì cái hạnh phúc và đau khổ từ nó cũng là giả nghe kịp chưa? Thì hiểu cái này được gọi là trí tuệ.

Rồi bây giờ cái thằng cha chủ quán chả hỏi tôi làm sao mà biết mình là sống tùy duyên thuận pháp, làm sao biết mình sống tùy tiện? Thì quay lại cái này, không học giáo lý thì không có trí văn. Không có kiến thức nền, mà không có kiến thức nền thì đừng hòng có cái trí tư, có nghĩa là khả năng gặm nhắm mà không có khả năng gặm nhắm thì làm gì có cái khả năng tiêu hóa.

Gặm nhắm khác mà tiêu hóa khác, mà không có tiêu hóa thì làm gì có chuyển hóa, nhớ nha. Nhớ chết phải nhớ câu này. Không có gì bỏ vào mồm thì lấy gì gặm nhắm. Mà không có lấy gì gặm nhắm lấy khi gì mà tiêu hóa. Mà không có tiêu hóa thì lấy cái khi gì mà chuyển hóa. Hiểu không? Cho nên muốn biết mình sống đúng hay sai, chuyện đầu tiên phải có giáo lý nền.

Bởi vì cái đầu bur của phàm phu mình thật ra nó không đủ để mà xác định đầu quý vị, tin tôi đi.

Không đủ đâu. Phải học giáo lý. Còn nói mà tu không học giáo lý giữ cái tâm rỗng rang thì tôi không tin. Bởi vì thời Phật có rất nhiều người không cần học vẫn đắc đạo. Thì tôi xin hỏi thiệt.

Thời Phật mình nghe chữ thời Phật là mình thấy có vấn đề rồi. Thời Phật có nghĩa là còn Phật. Có phải không ta? Nghe cái câu đó đã có vấn đề rồi. Thời Phật nhiều người không học vẫn đắc. Thì mình thấy thời Phật có nghĩa là Phật còn, mà Phật là thầy loại một của vũ trụ phải không ta? Mà cái

kẻ mà đủ duyên mà gặp Phật là học trò loại một. Mà loại một mà gặp loại một thì mình đừng có so mình loại tới 1 tỷ lần, có hiểu tôi nói không? nội mình nghe cái chữ thời Phật là mình thấy nó nhưc đầu rồi. Thời Phật nghĩa là Phật còn, mà Phật là thầy cỡ nào quý vị biết tôi khỏi giới thiệu phải không ta? Phật là thầy cỡ nào mình khỏi giới thiệu nghe.

Rồi mà cái cỡ mà gặp được Phật, mà nghe Phật truyền cho vài câu, cái cỡ đó không phải là cỡ tầm thường, gia thế lớn lắm, gốc bự, gốc bự lắm, có bối cảnh lắm, có bối cảnh có thân phận, mình thì là cái con ruồi mà đem so với con trâu là mình so cái gì, kíp chưa? Cho nên đó là Kinh một, đó là Kinh Thất Thánh Sản.

Còn kinh hai là Kinh Pháp Kính. Kính nghĩa là cái gương, gương soi. Nghe, nghe cái này quan trọng nè. Mấy cái đám nữ mà tóc dài nghe nè. Thò tay vô túi móc cái gương ra nhìn vào đó, nghe. Khi ta muốn nhìn mặt gương, ta không thấy mặt mình. Khi ta muốn nhìn mặt mình ta không thấy mặt gương. Đúng hay sai? Đúng. Tại sao đàn ông gặt mà đàn bà không dám gặt? Khi mình nhìn vô cái mặt gương mà mình muốn nhìn cái mặt mình, lúc mình không thấy mặt gương, mà khi mình ủa sao cái gương này nó ó dử vậy ta? Thì lúc đó mình không thấy cái mặt mình, mặc dù nó trên cái mặt phẳng đó trên cái diện tích đó, trên cái giao diện đó đúng không? Cũng vậy. Khi mình muốn hiểu mình là mình phải nhìn từ cái góc độ nào? tu Tứ Niệm Xứ mà cứ là tôi thờ ra, tôi thờ vào là một hồi nó đặc nguyên cái tôi to đừng nghe kíp không? nó kẹt chỗ đó, mình muốn đặc cái gì, mình muốn đặc mình phải đứng ở bên ngoài mình nhìn vào, mình muốn quan sát mình biết mình tu đúng, tu sai thì mình phải có cái gan đứng bên ngoài mình nhìn mình như là một cái người khách đứng trên bờ nhìn nước chảy, đây là hoa, đây là rác, đây là bao ni lon, đây là tờ giấy, đây là cái lon nhựa. Còn nếu mà anh nhìn nó mà từ cái góc độ chủ quan, anh không thấy.

Có chuyện này tôi kể hoài, các vị biết cái thương hiệu Leica không? Người Việt sao biết, Leica là thương hiệu mà ông dòm, mắt kính rất là nổi tiếng, thì nói chung là Nikon, với Canon là rác rưởi, bây giờ nó có mấy hiệu như Swarovski hoặc là Hasselblad của Bắc Âu, một cái máy ảnh có thể 30, 40 ngàn đô la, còn cái Leica, cái mắc nhất mà tôi biết là 16000 đô la nó bằng Titanium. Còn cái télé, cái zoom của nó đó là mười mấy, 20 ngàn đô là bình thường. Mấy cái tay mà đi coi chim đó mà dùng cái Leica là nó thấy từng cọng lông vũ, lông măng của con chim, nội cái hiệu kính nó rất nổi tiếng. Thì có một lần cái hãng này nó tổ chức một cái showroom để mà giới thiệu sản phẩm mới, nói vậy hiểu không ta? Hiểu không? thì nguyên cái đám phóng viên đông lắm, phóng viên quốc tế mà tên nào, tên này là đeo mấy cái dàn télé nó giống như súng B40 vậy đó. Nó đeo đầy mình, nó tới nó hỏi cái ông mà CEO, ông sếp của Leica nó hỏi chứ nãy giờ Ngài giới thiệu sản phẩm mới, bây giờ ra ngoài phòng rồi, ra ngoài phòng giải lao rồi, đứng ngoài hành lang, này hỏi nhỏ Ngài, Ngài nói thiệt đi, Ngài là CEO của Leica nhưng mà Ngài thích xài ống kính hiệu gì? bởi vì chúng ta biết rằng cái ống kính mà Mỹ dùng ngoài không gian là ống kính Nikon chứ không phải Leica, ông trả lời một câu rất là Phật giáo.

Hỏi ông, ống kính nào tốt nhất? Ông nói thế này. Ba bước lùi, ba bước tiến đó là ống kính tốt nhất. Có hiểu không? anh xài ống kính nào đi nữa nhưng mà để lấy được cái khẩu độ, cái cự ly tốt nhất vẫn là cái chân xê dịch để anh có được vị trí tốt nhất. Hiểu không? Anh trí tuệ cỡ nào nữa, nhưng mà cái góc đứng của anh ấy nó có góp phần rất là lớn cho chuyện anh thấy rõ hay là thấy mờ, thấy đúng hay là thấy sai.

Có hiểu này không ta? Anh nói với tôi anh là anh học Phật pháp ngon lành có nghĩa là anh có nguyên cái Leica nhưng mà anh đứng ở đâu? Hiểu không? Có hiểu không? Mà tôi tiếc những cái kiến thức này đi nói cho nguyên một cái đám nghe không có hiểu. Cho nên tôi quyết định là tôi dẹp hết mấy cái lớp ở Sài Gòn với miền Nam có biết không? lớp 7 ngày ở siêu lý quận 6 tôi bỏ, hai tuần ở Phước Sơn tôi cũng bỏ, chiều nay tôi bay, chỉ đi chơi thôi, chứ giảng nó không có hiểu.

Đây, bây giờ ông kia ông hỏi làm sao để nhìn thấy mình thì tôi nhắc lại mấy chuyện. Một là phải có hành lý hồi nãy tôi nói thất Thánh: Tín, Thí, Giới, Văn, Tàm, Ủy, Trí.

Cái Văn đó là ống kính nhưng mà cái tiếp theo là cái gì? Là cái góc nhìn, anh đứng ở đâu? Bởi vì chính cái chỗ anh đứng ở đâu? nó cho phép anh có một cái khoảng cách vàng. Tôi kêu là khoảng cách vàng. Rồi còn tiếp theo đó là gì? Là ánh sáng. Các vị biết chụp ảnh đẹp là phải có ánh sáng, phải có tốc độ. Phải không ta? khoảng cách, thì khi mà mình bị quá nhiều cái che khuất là ánh sáng mình có vấn đề. Cái che là cái gì? Kinh lại nói kinh Saṅgāraṇa trong Tăng Chi, Đức Phật dạy, nước

mà mình muốn nhìn xuyên nó là nó phải không bị chặn cái, không bị gọn sóng, không bị bùn sinh, không bị pha nước, không bị sôi sục.

Thì những cái điều kiện nó giúp cho mình nhìn cái đáy nước sâu hơn. Một người mà bị phiền não nó chỉ phôi người đó cái tầm nhìn bị giới hạn. Nghe kịp không? Bị mây mù giới hạn. Mà cái phiền não là cái gì? Nói gọn tí đi. Có ba thôi. Đó là tham, sân, si.

Định nghĩa si trước đi. Si là gì? Là không chịu thấy sự thật. Thấy toàn là từ cái quan điểm của mình. Bởi vì chúng ta có hai cách nhìn về chân lý.

- Cách một là nhìn như nó là.

- Và hai là nhìn như mình thích.

Mà đa phần là mình nhìn như mình thích không. Khi mình yêu một thằng chột mình sẽ thấy mấy đứa khác dư một con mắt. Khi mà yêu một đứa mập thì thấy đám còn lại toàn là suy dinh dưỡng. Mà yêu một đứa ốm nhách, thì mình sẽ thấy mấy đứa còn lại là đều là obese là phát phì hết, đúng không?

Áo vàng anh về yêu hoa cúc.

Áo xanh anh mến lá sân trường.

Nó thích thầy chùa rồi nó yêu hoa cúc, biết thích bông vạn thọ. Áo vàng anh về yêu hoa cúc, có hiểu cái đó không? cho nên muốn thấy được mọi sự là anh phải có cái khoảng cách thích hợp, góc đứng thích hợp và cái ánh sáng thích hợp và ánh sáng đó là gì? là không có sự can thiệp của phiền não, mà phiền não đây là cái gì? là anh phải đứng ngoài cái thích và ghét thì anh mới có thể bình tâm anh nhìn nó như nó là, còn nếu mà anh nhìn nó từ cái góc độ là thích ghét thì anh sẽ dễ lệch lạc. Trong bài giảng ngày hôm qua tôi có nói thiền là gì? hôm trước chứ, khi hành thiền quán, kỵ bốn cái bắt nhớ không? Bất tác, bất chỉ, bất diệt và bất nhậm.

1/ Bất tác tức là khi mà ngồi thiền này là kỵ cái chuyện là biến mình trở thành một người như thế nào đó. Thánh nha, phải vô thánh nha, thánh sớm nha, càng sớm càng tốt nha. Thánh nha, thánh nha, hào quang nha. Hào quang, cái mông nhấc lên khỏi đất nha. Nhấc lên, nhấc lên, hào quang xẹt nha, xẹt nha. Thì cái đó gọi là bất tác, là chưa đắc gì mà cứ mong thành A, B, C, F nghe kịp không? Mà cái thứ đó không bao giờ đắc được, giống như cái thằng đó tới học võ với ông thầy, thầy ông thầy giỏi quá, nó hỏi bây giờ con phải bao lâu mới được như thầy? Thì ông thầy nói cũng khó nói lắm. Tùy vào cái siêng của con, thì anh nghe chữ siêng ảnh khoái lắm, nói bây giờ con rờn rã bỏ ăn, bỏ ngủ, con tập 5 năm, ông hỏi thầy khoảng bao lâu mới được như thầy? ông thầy nói 5 năm phải ba lần như vậy. Bây giờ con tăng cái cường độ nỗ lực lên gấp bốn lần như vậy, thì ông nói phải 20 năm. Nếu con tăng 10 lần cái khả năng nỗ lực đó ông nói phải một đời, thì cái thằng học trò nó hỏi tại sao mà càng nỗ lực càng lâu? cái ông nói rằng dục tốc bất đạt, càng nôn nóng thì càng...và rất là nhiều cái ca cấp cứu trong bệnh viện, trong cái hồ sơ bệnh lý lúc mà ghi trong cái tờ mà lý do mà tử vong là do muốn đi nhanh, do cái lý do tử vong không phải là tai nạn giao thông, đó là lý do gần, lý do xa đó là muốn đi nhanh, mà đi nhanh thiệt, quát cái là tới Bình Hưng Hòa liền, cho nên bất tác là không có ý biến mình, không có nôn nóng biến mình thành một cái thứ gì ghê gớm.

2/ Bất diệt là không có mong chạy trốn cái thân phận phàm phu của mình. Không mong, cứ thanh thân bởi vì cái trí tuệ giác ngộ nó rất là lạ, nó chỉ đến trong một cái sự nhẹ nhàng bất ngờ nhất, bởi vì chỉ có cái bất ngờ mà nhẹ nhàng nó mới đủ trong sáng và vô tư. Còn mà mình sắp đặt, mình setup, mình bài biện thì nó trượt quớt à cái đó là AI nghe kịp không? Trí tuệ giác ngộ nó lạ vậy đó.

3/ Bất chỉ là tham, sân, si, phiền não xuất hiện mình nhìn nó tốt hơn là mình tìm cách mình chạy trốn nó. Chỉ nghĩa là đình chỉ, mình chạy trốn đó là sai tôi khẳng định. Chưa bao giờ, các vị mở trong Kinh đi đừng có tin tôi, chưa bao giờ có cái chỗ nào Đức Phật Ngài dạy là nhìn phiền não để trừ phiền não, mà Ngài kêu hãy quan sát, mở Đại Niệm Xứ đi, vị ấy biết rõ ta đang thờ ra bằng Tâm tham, đang thờ vào bằng tâm tham chỉ nhìn nó thôi. Chỉ nhìn nó đừng có can thiệp. Khi anh có cái ý muốn cho nó đi, cái muốn nó đã là sai rồi. Rồi khi anh nhìn đây là tâm thiện, anh muốn ở lại với anh là sai rồi. Vì sao? Vì theo tình tình phụ, phụ tình tình theo. Mình muốn nó ở lại nó sẽ đi, mà muốn nó đi nó bèn ở lại, thì phiền não nó lì như con trâu vậy đó. Thanh thân cứ nhìn nó.

Trong kinh các Ngài dạy rất là hay. Khi ta coi mọi thứ trên đời này là khách thì tự nhiên khách sẽ rời đi. Khi ta đặt vấn đề với khách thì lúc đó khách một sẽ là thành kẻ thù, hai sẽ thành bạn. Mà bạn với thù nó lì lắm. Chỉ có bạn với thù ở lại với mình mới lâu. Trong đó chỉ có khách mới là chịu đi

thôi. Ta cứ thanh thản coi nó là khách thì nó sẽ bỏ ta nó đi trong bất cứ một cái gì trên đời này cũng vậy. Đó là tình cảm hay là đồ đạc, vật dụng bla bla. Mọi sự chỉ cần mình nhìn nó bằng cái tâm tình, cái cảm xúc của người chủ nhìn khách thì nó sẽ tự khắc nó bỏ mình nó đi nghe kịp không? Ghét nó cũng là một cách để giữ lại. Các vị có tin cái đó không? Mình ghét mình sợ cũng là cách giữ lại. Vì trong Kinh nó dính mắc nó có hai.

- Dính mắc bằng cách là thích. Mình có thể đem ai đó người mình yêu vào trong giấc ngủ, vào trong mộng được không?

- Nhưng mà mình có thể đem vào trong mộng, trong giấc ngủ cái kẻ mình ghét nữa. Hồi mấy đứa ghen nó nói cho nghe, luôn luôn nó vác hai đứa vào mộng của nó. Một là thằng chồng của nó, hai là con nhỏ trà sữa. Có không? Không bao giờ mà đứa nó đang ghen mà nó quên thằng chồng mà đã nhớ thằng chồng phải nhớ nhỏ trà sữa. Luôn luôn cái luật vũ trụ, hai mặt mà, đồng tiền làm sao mình chấp nhận mặt này mà mình chối bỏ mặt kia được. Cho nên khi mà anh muốn giữ thằng này lại có nghĩa là anh đã dính mắc. Mà dính mắc nghĩa là anh đã đặt vấn đề, anh đã tô đậm vấn đề, mà thay vào đó tốt nhất là hãy biến nó thành khách lạ. Thì không mời nước, không chào hỏi, không niềm nở, không vồn vã tự nhiên khách đi, bằng bất cứ một cái thứ tâm tình nào đó anh sẽ kín đáo giữ lại khách mà không biết. Cho nên với những gì tôi nói này giờ đó chính là câu trả lời cho cha chủ nhà.

Muốn biết mình có tu đúng hay tu sai thì cứ dựa mấy cái đó, hiểu không? Có phóng viên nó vô trong viện dưỡng lão, nó ngồi nó chờ phỏng vấn các cụ, nó chờ mấy cái nhân vật mà chớp bu đó ra nói chuyện. Trong lúc nó đang chờ đợi đó, nó thấy có cái hũ đậu phộng, nó đem ra nó ăn, sao hột đậu phộng cứng ngắt mà lạt lăm, cái ảnh nhai lạt nhách, lạt mà cứng, nhả ra anh hỏi ông già ngồi kế bên, mấy cụ không có răng mà ai để cái này vậy? ông nói không có, cái này nó có bọc chocolate tui tui mút hết rồi bỏ lại. Hồi đó nó có, nó bọc cái lớp chocolate đó. Rồi cái đám mấy cụ trong đó mút, mút xong rồi tiếc để lại, thì nước miếng đâu có nhiều, khoảng chừng chục cụ.

Hỏi:

Dạ thưa sư, con thấy trong Kinh hình như trong Chánh Kinh là không có cái trường hợp nào mà giác ngộ nhờ học A Tỳ Đàm và ông Phật cũng không có ép học A Tỳ Đàm để nó là cái điều kiện tiên quyết để phải giác ngộ thì tại sao mấy thầy cứ giảng A Tỳ Đàm hoài?

Đáp:

Có một cái hiểu lầm rất là lớn, một cái hiểu lầm rất là lớn khi mà nói rằng phải học A Tỳ Đàm mới đắc đạo. Anh nghe ai nói vậy? cách đây mấy tuần có hai cô Phật tử ở miền Trung vào Sài Gòn có việc nhà rồi cái ghé quận 6 thăm tôi, cũng người quen cũ, tôi rồi mấy cô đó bụng á. Không ghé thăm chút xíu đi liền nhưng mà lúc ghé mấy cô mới hỏi tôi, cô hỏi nhỏ hỏi có gì ăn không Sư, con đói bụng quá. Cái tôi nói không, rồi nhưng mà tôi đi ra vô ngoài này nè, ra vào ngoài cái ngõ trước chùa, thấy nó có cái chỗ mà nó bán cái mì vịt tiềm với hủ tiếu gì đó, nếu mà bữa nay không ăn chay ra nó ăn được, thấy đông lắm, đi ra đi vào mấy tháng trời mà, có hiểu tôi nói gì không? Theo các vị cái tiệm vịt tiềm đó nó có phải là tất cả thức ăn của Sài Gòn, của Việt Nam không? Không, phải không? Nhưng tại sao tôi chỉ cái tiệm đó, hả? Nó tiện, đấy. Thì cái bài giảng của tôi ở trong cái chùa quận 6 chẳng hạn, không phải bài giảng, bài nói chuyện đi. Tôi nói bà con có đói bụng tôi ra cái tiệm vịt tiềm ăn nha. Tiệm đầu ngõ nè. Sau đó nó đi nó đồn, nó nói rằng Sư Giác Nguyên nói hể có đói bụng là ra tiệm vịt tiềm. Có hiểu không ta? Cái người thông minh nghe tới đây hiểu rồi. Cái A Tỳ Đàm cũng vậy. Nó có vô số cái địa chỉ để mà mình học giáo lý chứ không phải chỉ có A Tỳ Đàm. Nhưng mà vì tôi đang dạy A Tỳ Đàm trong một cái không gian nào đó thì tôi mới nói các vị nhớ học cái này bởi vì học cái này sẽ hiểu cái khác, thì tôi đang đứng trước tiệm vịt tiềm, chứ còn mà nói nếu mà hiểu kinh Phật thì Kinh Tạng đối với rất nhiều người Kinh Tạng đã là đủ rồi. Và riêng đối với tôi, nói cái này bị ném đá nữa. Đối với tôi, thì đối với tôi đó, thì chỉ cần khoảng một chục bài Kinh Tạng là đủ chứ không cần nguyên một cái Tạng Kinh, đối với riêng tôi nha. Chừng chục bài Kinh Tạng là tôi nghĩ đủ rồi, chứ đừng có nói nguyên Tạng. Một chục đây có nghĩa là khoảng một phần ngàn của Tạng Kinh là đủ rồi. Đối với riêng tôi chứ đừng có mà A Tỳ Đàm không cần. Nhưng mà với điều kiện, với điều kiện là anh hiểu gì chục bài đó. Cái đó mới là chuyện lớn. Thì A Tỳ Đàm, một là một trong những cái địa chỉ mà anh có thể tham khảo chứ còn chẳng lẽ bây giờ tôi nói anh học giáo lý học nó lan man biết địa chỉ nào? có hiểu tôi nói không? Thế là tôi đành

phải lượm đại một cái đĩa chỉ đó là mì vịt tiềm. Mà chỉ vì cái kẻ nghe cái đó ghét vịt tiềm cho nên là cứ nghe tôi nói vịt tiềm là căm thù. Cứ nói tại sao ông mở miệng ra cái vịt tiềm mà quên rằng ba buổi nói chuyện liên tục tôi đều giảng tại chùa Siêu lý mà cái tiệm vịt tiềm nó nằm ngay chóc cái lỗ mũi của mình thì bà con cứ đói bụng là tôi cứ điều chỉ là đó hết. Hoặc là bà con tới chỗ cái thất của tôi bên Thụy Sĩ bà con đói bụng thì tôi cứ chỉ vô cái thùng mì gói thôi.

Suốt một tuần lễ mà cứ Sư con đói, mì gói. Buổi tối Sư con đói, mì gói, thế là gặp cha mắt kiếng chả đi đôn, chả nói gặp Sư Toại Khanh đó là ông giải quyết đói, là giải quyết bằng mì gói thì nó oan quá, oan con quá, hiểu chưa ta, hiểu. Thật ra A Tỳ Đàm là cái gì? A Tỳ Đàm là một bộ phận giáo lý có cái nội dung là giải thích cặn kẽ những cái vấn đề giáo lý mà không được trình bày rộng rãi.

Thứ hai, nghe cho kỹ. Kinh Phật nói riêng và tất cả vấn đề của thế giới nói chung. Kinh Phật nói riêng và vấn đề thế giới nói chung, cần phải được mình quan sát từ hai góc nhìn đó là bản thể và hiện tượng. Bản thể là cái vô ngoài, thì cái người mà có duyên lành chỉ cần họ nhìn cái vô ngoài đủ rồi. Nghe tôi nói không ta? Nhìn cái vô ngoài đã đủ đắc đạo rồi. Nhưng mà có những người phải cho họ thấy luôn cái phần bản thể, nghe kịp không? Thí dụ như bây giờ tôi có một đứa con trai mà nó mê con Lan quá thì nếu mà tôi có hai cách để cản không cho nó thương con Lan. Có hai cách. Một, tôi nói xóm mình nhiều đứa, làng mình nhiều đứa, con coi kỹ lại đi. Tại sao lại là con Lan? Bố thấy con Lan có vấn đề đó. Đó là nói mặt hiện tượng nghe kịp không? Bên ngoài, xóm mình nhiều đứa lắm con, mà thứ hai con Lan bố thấy hình như nó hơi có cái gì lẩn cấn nha. Tôi nhớ tôi không nói rõ. Con coi lại đi. Đó là tôi dạy con tôi để nó buông con Lan bằng cái nhìn hiện tượng. Nhưng mà nó vẫn lì, thì tôi mới nói thêm, con nhìn kỹ lại coi, con Lan nó có cái nét không? Một người vợ mà không đủ cái khả năng... là một người đàn bà mà không đủ khả năng làm vợ mà nó cũng không đủ khả năng làm mẹ mà chắc chắn là con nhỏ này nó cũng không có khả năng làm dâu và khả năng làm bạn của nó rất là tệ. Bởi vì bố biết nó rành lắm.

Một con người mà làm bạn không xong, làm vợ không xong, làm mẹ không xong, làm dâu không xong thì con nghĩ lại coi cái gì mà sống. Đó là tôi đào cho tới bản thể rồi đó. Nghe kịp không? Thì cuối cùng con tôi nó có nghe tôi hay không là chuyện khác. Nhưng mà tôi đã có hai cách nói về cái cô Lan đó, cô bé tên Lan để cho thằng con tôi nó buông. Các vị nghe kịp không? Thì cái A Tỳ Đàm nó là một phương tiện để cho mình hiểu sâu những cái bài kinh mà những cái người, có nhiều người họ phải sâu như vậy họ mới thấm. Thí dụ như ở Tạng Kinh có nhiều bài Đức Phật Ngài dạy rằng cái gì ở đời cũng do các điều kiện mà có. Đã có rồi phải mất đi. Có rất nhiều người nghe như vậy là bùm bùng hết.

Nhưng mà có nhiều tay nói vậy nó không phải chịu, mà phải nói vậy nè. Cuộc đời của con nó chỉ là một cái khối tổng hợp ghép nối của Tâm và Vật, của hồn và xác. Cái gọi là hồn nó gồm có thiện ác, buồn vui, sướng khổ, thích ghét. Mà mấy cái này nó liên tục chớp tắt, chớp tắt, chớp tắt. Con cứ biết rằng mỗi một cái thời gian con nháy mắt hay con tróc cái tay là Tâm con sanh diệt vô số lần.

Còn những cái tế bào, những cái phân tử vật chất trong cơ thể của con trong mỗi nháy mắt nó biến diệt không ngừng. Nghe kịp không, thì đời sống của con chỉ là một cái lộ trình hiện hữu của một cái chuỗi chớp tắt thôi. Con chỉ là sóng và hạt thôi. Hiểu không? Nói vậy nó mới chịu đắc. Còn cái thằng kia chỉ cần quát phát một, con là đồ giả, có đó mất đó. Con đẹp trai, con giàu, con giỏi, con nổi tiếng. Bây giờ con chỉ cần nín thở 15 phút là không ai dám đụng tới con hết, đúng không? Quý vị có dám đụng không? Tôi là không dám rồi đó. Thương gì thì thương chứ còn mà tắt thở 15 phút mà kêu tôi rờ bả tôi không biết rờ chỗ nào, nó lạnh ngắt. Quý vị có rờ người chết chưa? Đó cái mặt của bà đó thấy thương rồi, bây giờ đi hết chùa một mình bà nằm đây thôi, mà nó tím rím vậy nè mà có nhiều bà xấu chết không chịu nhắm mắt nữa, cứ dòm vậy là tiêu luôn, có lần phóng viên nó vô trong cái nhà xác, thì lâu lâu nó làm mấy cái phóng sự xã hội, vô nhà xác nó gặp mấy cái xác đen thui mà cười, cái nó hỏi cái thằng cha giữ xác, nó hỏi xác thường chết xấu lắm mà sao ba cái xác này cười là sao? Thì ông này ông nói là cái xác này cười là tại vì nghe tin trúng số Vietlott lên máu chết. Còn cái xác này cười là tại vì ra tòa nghe nói là miễn cái quyền mà không có cần cấp dưỡng cho vợ ly dị. Còn cái ông này đen thui mà tại sao cười? nói ông này bị sét đánh tưởng là được chụp hình. Thì quý vị có hiểu chưa? Do cái nhìn của mình thôi. Do cái nhìn của mình, do tùy cách nhìn. Có những người họ phải nhìn cái bản thể, có những người phải nhìn cái hiện tượng có những người hiện tượng là đủ rồi.

Như Bồ Tát Thích Ca Mâu Ni Ngài sao ta? Ngài đẹp trai, con nhà giàu, học giỏi mà 29 tuổi trẻ măng, vợ mới sanh con đầu lòng mà đi Ngài dòm mấy người già, mấy người bệnh là Ngài về Ngài bỏ Ngài đi, còn mình thì sao? Mình cho mà đứng canh nhà xác 1 năm cũng không thêm đi tu nữa. Còn có nhiều các cô cậu còn dốt nhau vô nghĩa trang tình tự nữa, A, B, C trong nghĩa trang nữa. Trong khi Bồ Tát chỉ nhìn cái xác chết là Ngài đã đi tu. Còn mình dốt nhau vô nghĩa trang mình hẹn ở trong, có không? có, bị nghĩa trang là chỗ ít bị ai quấy rầy lắm. Cho nên là bây giờ hiểu tại sao chưa? cho nên đừng có hiểu lầm là nói là Sư xúi A Tỳ Đàm là không có đúng. A Tỳ Đàm đối với tôi chỉ là tiệm vịt tiềm thôi. Bởi vì trong Kinh Tạng có rất nhiều bài kinh nói...các vị có biết cái bộ Kalama của tôi không? Nếu mà các vị về coi kỹ, có nhiều người nếu mà hữu duyên 10 bài là đủ rồi. Khỏi cái A Tỳ Đàm gì hết. Bởi vì Phật pháp là mệnh mệnh. Các vị nghe nè, có rất nhiều Đức Phật ra đời thuyết pháp cho đến khi mãn thọ không để lại Tam Tạng.

Có vị Phật ra đời để lại giáo pháp là vì sao? Vì căn cơ của chúng sanh thời đó nó rồi quá. Cũng là nội dung giống nhau. Mọi thứ do các duyên mà có, có rồi bị mất. Không có gì để thích và ghét. Tại sao con thích và ghét? Vì con không chịu thấy rằng mọi thứ nó là như vậy đó. Nó là do duyên và cũng đều vô ngã, vô thường. Con không chịu thấy và thẳng Tèo muốn cho nó thấy cái đó là phải dùng vô lượng phương tiện, rồi đối với thẳng Tý phải dùng vô lượng phương tiện, nghe kịp không? Thí dụ như giờ mình kêu ăn kiêng, thấy nguyên đám ăn rất là tạp, mà Ngài thì Ngài thấy muốn cho đám này ăn kiêng phải làm sao ta? Ngài phải nói cô này, Ngài nói thế này, con không có tỳ, con mà bớt ăn một cái ba vòng tuyệt, nghe kịp không? nhưng mà tới nhỏ này Ngài lại nó khác, thẳng Hùng là nó thấy ón cái vòng hai của con rồi đó, bớt ăn lại hiểu không? rồi Ngài qua tới cái bà này, cô có biết rằng không kiểm soát được trọng lượng, maybe tiểu đường trước tuổi 40 hiểu không? Tức là mỗi đứa Ngài có một cách nói miễn sao nó ăn kiêng thôi, mà chính vì cái cách nói khác nhau đó nó là bèn làm nên Đại Tạng Kinh. Tôi chịu trách nhiệm câu nói này, chỉ vì kêu nó ăn kiêng thôi mà vì mỗi đứa một kiểu thế là nó thành ra là nguyên một bộ Đại Tạng Kinh. Chứ nếu mà tất cả những người đến với Phật mà y chang như Ngài Xá Lợi Phất là mình chết mình rồi. Giờ chắc kinh điển nhét vô bao thuốc lá đủ rồi. Tức là nguyên cái tử Kinh là chỉ có bao thuốc lá thôi nhét túi xong. Nhưng mà nhờ mấy cái người có vấn đề, hôm nay mình kinh sách học đã luôn. Học đã luôn. Ok.

Hỏi:

Nãy giờ Sư cũng nói nhiều về... ví dụ như bản thân con cũng có học pháp nói chung chắc cũng không nhiều hoặc là có thực hành nhưng mà cũng biết là mỗi lần khi mà có phiền não thì cũng nhắc nhở mình là về duyên khởi và mọi thứ là nó cũng vô thường hoặc là mình là giả nhưng mà nó không đủ để vượt qua những cái phiền não của mình.

Ví dụ con là người nữ thì có thể con chia sẻ thật về vấn đề của con luôn. Ví dụ như là người nữ thì mỗi lần con thấy là mỗi lần ví dụ tới tháng của người phụ nữ đi như con thì vừa Tâm và Thân con thì ví dụ như vừa thân con nó rất là khó chịu và nó kết hợp là nó làm cho Tâm con cũng điên đảo là nó suy nghĩ và những cái gì mà nó trôi lên trong thân thì nó cứ muốn, nó dồn nén ở trong đầu và có rất nhiều tiếng nói hoặc là những cái vấn đề mà uất ức hoặc là những cái phiền não nó làm cho mình mơ mờ và không giải quyết được. Ví dụ như cách đây một tuần, khi mà có vấn đề thì con ước gì mình gặp được một ai đó để có thể chia sẻ vào cái vấn đề của mình. Nhưng mà giờ nó cái đó nó qua rồi thì hôm nay con gặp Sư con cũng muốn chia sẻ để giúp mình mỗi hàng tháng hay như thế nào đó thì mình vượt qua là kiểu như là khi mà ví dụ như mỗi lần cái phiền não nó lên nó quá mạnh ở trong tâm, nó dồn ở một cái năng lượng tối thì mọi người bình thường thì con có thể thực hành thiền thì đưa vào hơi thở thì nó cũng lắng dịu nhưng mà khi cái năng lượng này đến cái thời kỳ đó nó quá mạnh thì con không biết làm sao hết mà nó cứ những tiếng nói ví dụ như nhìn gì mình cũng dễ phán xét, thì có lần nó quá mạnh thì con mới để thôi nó nói gì nó nói thì nó lại trôi đi. Nhưng mà cho nên con không biết là mình thực hành pháp ví dụ mà như cái góc nhìn thì bây giờ trong trường hợp của con thì con nên đứng góc nhìn thế nào để mà nhìn nhận những cái phiền não mà mỗi lần nó hiện lên như vậy? Dạ cảm ơn Sư.

Đáp:

Cô biết nấu ăn không? Cô có biết lúc nào mình nên thêm củi và lúc nào nên bớt củi không? Rồi cô có biết lúc nào nên đập nắp và lúc nào nên dỡ nắp không? Biết hả? Thì phiền não y chang vậy. Cứ nén nó là không được. Cứ thấy nó mà lấy nắp đập là nó trào. Có những trường hợp mình phải dỡ cái

nấp ra và có trường hợp mà nó sôi quá thì mình lấy cái đũa cả mình gác ngang miệng nó không trào nữa. Có biết cái đó không hả? Lấy cái đũa bếp, đũa lớn gác ngang miệng nó không có trào. Rồi có trường hợp là mình đập nắp nhưng mà mình phải kê cái đũa ở dưới để giữ hơi nóng, nhưng mà không cho nó trào. Rồi có trường hợp là mình bớt lửa nhưng có trường hợp mình thấy lửa nó yếu mình thêm củi. Hiểu không?

Và tôi kể cô nghe một câu chuyện đó là đừng có cái ý diệt trừ phiền não mà hãy hạn chế điều kiện để nuôi lớn nó tốt hơn. Có hiểu câu này không ta? Nhiều lúc trừ không bằng tránh. Hiểu hả? Trong Luật có cấm Tỳ kheo không có được tiếp xúc với nữ giới. Cái Luật mà cấm tiếp xúc chỉ có năm điều thôi, không được tiếp xúc với nữ giới. Thí dụ không được nói chuyện quá ba câu, không được ở gần người nữ ở chỗ khuất lấp có thể làm cái chuyện bậy bạ, không được sờ chạm phụ nữ hoặc không có được dĩ nhiên tới cuối cùng không được tác động vật lý phụ nữ.

Nhưng mà cái giới mà coi như là tránh phụ nữ nó nhiều lắm. Có hiểu tôi nói gì không ta? Hiểu không? Đã quá. Nhìn cái đám một cái rừng người đã quá. Các vị làm cho tôi rừng mình giống như thuyết pháp nghĩa trang vậy đó. Hiểu hả? Cái giới mà ngăn trừ cái diện phụ nữ đó thì nó rất là ít so với cái giới mà tránh phụ nữ. Nghe kịp không ta? Ở đây cũng vậy.

Phiền não. Có nhiều trường hợp trừ nó không bằng tránh. Nói hiểu hả? Và tôi muốn kể câu chuyện là cái anh...bữa hôm tôi kể tại đây nè. Anh có một lúc anh bị cảm giác lạ lắm, mỗi lần anh lên giường anh ngủ là có cảm giác ở dưới giường có người thò tay nắm chân anh, hiểu không? Mà cảm giác nó rất là khó chịu. Cho nên mỗi tối trước khi anh đi ngủ là anh phải ở đằng xa anh phóng lên giường, rồi sáng anh từ anh giường anh mới phóng ra ngoài xa, chứ anh không có dám bước xuống, anh không dám thò cái chân xuống bởi vì anh sợ ở dưới nó thò cái tay ra, mà trải qua mấy tháng trời anh rất là khó chịu và cuối cùng thì hỏi bác sĩ thì cả chục bác sĩ ông nào cũng cho uống thuốc, rồi tâm lý trị liệu, rồi dược lý trị liệu không có hết thì bữa đó khoảng bản đi 5, 7 tháng vậy đó, có một ông bác sĩ trong cái đám mà chữa trị gặp anh đi ngoài đường, mà thấy mặt anh tươi tỉnh lắm, bác sĩ hỏi lúc này tình trạng sao rồi? Ông cười cười ông nói bác sĩ khi gì, mấy cha đỡ ẹc, bạn tôi nó đập xích lô, mà hay hơn mấy ông nữa, nó chữa lành rồi. Bác sĩ nghe ông tò mò, ông hỏi vậy chứ đập lô chắc là bác sĩ mà giống như bị sa thải phải không? Nói không thẳng này mới học lớp ba à mà nó chữa lành rồi, hỏi chữa một cách nào? nói về cửa cái chân giường nó hết nhảy à. Hiểu không? hiểu hả? Nó lớp ba nhưng mà nó biết nghĩ, như cái bữa có thằng cha hư xe, hư trước bệnh viện tâm thần ấy, mà xe chở phía sau là bánh đôi, xe bán tải phía trước là bánh chiết, phía sau là bánh đôi, mà nó bẻ đằng trước cái bùm nó xẹp, cái đi tới đi lui chả nghĩ hoài, thì có thằng khùng nó đứng trong nó nói tháo bớt cái bánh sau ra gắn đằng trước rồi chạy tới chỗ thay bánh, cái ảnh quay lại nói khùng mà hay ta? cái nó nói tôi khùng chứ tôi đâu có ngu. Đời sống để giải quyết vấn đề nhiều khi là mình phải đi vòng. Cái câu này quan trọng nè. Đức Phật Ngài trong bài kinh Nhất thiết Lưu Hoặc ở trong Trung Bộ Kinh số 2, Ngài giải quyết chuyện của cô Ngài giải quyết rất rõ về coi lại bài Kinh đó đi. Trung Bộ Kinh bài số 2, có những vấn đề con phải đi vòng, có những vấn đề con phải đi xuyên qua nó. Tôi nghĩ rằng cô hiểu.

Thứ hai nữa là cô đừng tạo điều kiện, cô đừng đối diện với nó nếu cô không đủ sức, yếu người đừng có đi nắng thay vì cô đối diện với nó là cô bị đuối. Bài đặt ngòi thiền, nén, gồng nó phọt ra là mệt lắm. Đừng tạo điều kiện cho nó, đừng tiếp tục ở lại trong cái căn phòng đó, cái chiếc giường đó, điều kiện ánh sáng đó, bước ra ngoài phòng khách, pha bình trà hoặc ra ngoài mái hiên, ban công hoặc là kêu bạn alo hoặc mở internet ra đọc, thí dụ như vậy, rồi hoặc là đi tắm, đi tắm, rất là nhiều phụ nữ miền Bắc trong cái thời mà khan hiếm đàn ông khi chồng mà đi Nam hết, thì họ ban đêm mà nhớ chồng là một là ra giả gạo, còn hai nữa là ra bữa củi, ba là nhảy xuống ao làng ngâm, mà chính ba cái đó là đã là giúp cho các cái gọi là những người gọi là chinh phụ, chinh phụ là những người có chồng đi lính ở miền Bắc, thời gian rất là dài hiểu không? nói mà cũng không hiểu. Kiếp cô tiếp tục đau khổ đi. Một là có nhiều khi phải đối diện với nó, có nhiều khi phải đi xuyên qua nó, và có lúc phải đi vòng và nhớ trừ không hay bằng tránh và đặc biệt đừng tạo điều kiện cho nó. Người ta nói đừng van xin ong bướm bay về mà hãy trồng thật nhiều hoa thì ong bướm tự bay về.

Muốn đuổi ong bướm không cần đuổi nó, không cần chửi cha nó, chỉ cần đừng tạo điều kiện cho ong bướm về thì ong bướm bèn không về nữa. Muốn người xưa về thì chịu khó trang điểm một chút, còn cứ để tìm lem người xưa đi luôn.

Hỏi:

Dạ con kính thưa Sư, con có một câu hỏi, con cũng hiểu rằng là trong gia đình mình thì dù sống chung với nhau nhưng mà mỗi người sẽ có một cái nền tảng tâm thức và một cái phước duyên với Phật pháp khác nhau. Thì con muốn hỏi cách hành trì tu tập như thế nào để mình có thể giúp được, chuyển hóa được những người thân của mình hoặc là mình sẽ vẫn có thể tu tập một cách hướng thượng mà không có bị dân thân vào những cái phiền não cộng nghiệp và có thể chuyển hóa được cho gia đình của mình. Con cảm ơn Sư.

Đáp:

Chuyện đầu tiên, nếu mà cái chuyện đó làm được thì thế giới giờ nó cũng không có như mình nghĩ. Cái chuyện mà mình mong mình chuyển hóa người khác. Người Tàu họ có nói là chém đầu ngàn viên tướng ngoài trận dễ hơn là thay đổi cái suy nghĩ của một người. Cái câu nghe rất là kỳ nhưng mà thật ra là nó tuyệt đối đúng. Chém đầu 1000 viên tướng ngoài trận nó dễ là sao? Là mình chém không nổi thì mình dùng mỹ nhân kế hoặc mình dùng tiền bạc hiểu không? Hoặc là nói theo bây giờ xách bom dội cái àm chết sạch, hiểu không? Nhưng mà thay đổi suy nghĩ một người cách nào? không có tiền bạc, không có vũ khí, không có thần thông phù phép nào mà thay đổi suy nghĩ của một con người nếu mà nó không chịu sửa. Bởi vì nếu mà bằng cái tác động của mình mà ai đó chịu sửa đó, mà bản thân họ không có cái nền tảng để sửa đó mà mình làm được đó, thì mình nên đòi tượng Phật xuống và mình đưa cái hình của mình lên. Tôi đã khuyên rất là nhiều người rồi. Tôi nói không có thờ Phật nữa bởi vì Phật không có làm được. Bây giờ mà cô mà khi nào mà cô làm được đó, nói cho tôi biết cô gửi cái hình của tôi cho cho tôi, kiếm cái khuôn thiệt là đẹp và đích thân tôi xuống tôi mới khiêng cái hình Phật xuống, tôi đưa cái hình cô lên mà tôi thề với cô là sớm hôm tôi trì tụng cái tên của cô không niệm Phật nữa, bởi vì cô đã hơn Phật rồi nghe kịp không? chuyện thứ nhất là đừng mong thay đổi người khác, có một điều nói như vậy mình không có nghĩa là mình bắt lực, mà mình phải nhớ đến nguyên tắc hai, đó là khoa học là thử và sai. Còn nước còn tát, tát chừng nào gãy gàu thôi. Thì có trường hợp hạnh phúc của gia đình là gì? Là nôi với nắp nó đúng bộ. Còn trường hợp mà nó sai nôi, lộn nắp thì mình coi sửa cái nào dễ? Sửa nôi hay sửa nắp phải không ta? Nếu tôi không sửa được người phối ngẫu của tôi thì tôi phải o ép làm sao để tôi hợp với họ. Hợp ở đây không có nghĩa là tôi xấu như họ mà là tôi phải có khả năng tiếp nhận họ. Vì lấy được người mình thương đó là may mắn mà thương được đưa mình lỡ lấy là trình độ. Cho nên tôi sẽ nói cho hết. Tức là nếu mà mình có thể chuyển hóa được mình chuyển hóa nhưng mà cái hy vọng nó chỉ có 1% thôi. Mà cái thứ hai là mình nên làm sao để mình thích nghi được với người đó. Ba ly vị cha đó. Bởi vì thật ra mình không có cái tuổi đời đủ để mà làm cái chuyện vô ích đó. Mà nếu đó không phải là vợ chồng mình mà là con em, cha mẹ thì nếu mà bằng cách nào đó họ không đi thì mình đi. Đó là theo cái suy nghĩ của tôi. Và tôi đang nói những gì tôi làm. Tôi nói những gì tôi làm chứ tôi không nói chuyện trên trời. Tức là tôi thấy không xong thì có nhiều người họ chọn giải pháp là tự sát. Có không? buồn gia đình. Nhưng mà tôi nghĩ không. Thay vì cho bỏ nhà ra đi thì tôi chọn giải pháp bỏ nhà ra đi chứ tôi không chọn giải pháp mà tự sát hoặc là tiếp tục ở nhà để rồi cuối cùng cái trầm cảm rồi đó, là tôi không chơi, không chơi cái đó, chơi ngu, nghe kịp không? thì tôi thử hết cách. Một là... còn cái chuyện mà mình mong cái hóa họ đó, thứ nhất mình đừng có đặt nhiều hy vọng quá. Thứ hai nhớ, muốn rót trà thì cái khoảng cách giữa cái rót và cái được rót nó phải thích hợp, hiểu không? Còn cái thứ mà ở trên mà nó xối xả xuống hay chữ xối xả không? thì chưa chắc đầy được 1/3 ly nữa. Hiểu không? Cái khoảng cách rất là quan trọng. Cho nên trong Kinh nói mọi thứ ở đời, mọi cái tương quan giữa người và người nó phải có ba cái gì? Ba cái điều kiện để mình mới tạo nên một cái tác động tốt.

Muốn tác động, muốn có tạo được tác động lên người khác chúng ta phải cần... không phải người với người mà người lên vật luôn nha. Người lên vật luôn nha. Người lên vật hoặc là người với người. Muốn tạo ra một tác động tốt ta phải nhớ đến ba chuyện.

1/ Một là bản chất.

2/ Hai là thời điểm.

3/ Và ba là cách thức.

Bản chất là gì? Mình là ai? Mình là người thế nào và người đó là ai? Người đó là người thế nào?

Mình phải xác định được cái đó. Còn đằng này mình chưa rõ mình thế nào, người này là người thế

nào mà mình đòi là cải hóa đó thì cũng còn hơi khuya. Thì thứ nhất là vẫn phải xét bản chất mình ra sao, cái người đó ra sao, mình ra sao, món đồ đó nó ra sao.

Bây giờ cô muốn sửa cái bàn này cho nó hình vuông nè. Trước hết cô phải xác định là cô có phải là thợ mộc không, hay là thợ nấu hay là thợ may phải không ta? Thứ hai nữa cái này nó bằng cái gì? Đang nói về bản chất mà, tôi là thợ mộc. Ok, tôi là thợ mộc nè. Nhưng mà cái này gỗ OK chứ nếu mà cái này là bê tông thì tôi chịu thua, phải kê mấy thằng khoan cắt tới phải không ta? Cho nên thứ nhất phải xét về bản thể.

Thứ hai xét về cách thức tôi phải làm gì với nó đây? Cưa hay là đục hay là lấy dao lam cạo, hiểu không?

Thứ ba, thời điểm rất là quan trọng. Muốn nói chuyện với nhau ngoài cái chuyện là sẽ nói cái gì, nói thế nào, còn có cái thứ ba nữa là khi nào, hả? Một là nói cái gì, What? How? và When? nghe kịp không? Có cái vụ mà tôi nghĩ cái mặt cô thấy ngu ngu tôi nghĩ lắm. Thứ nhất là không biết nói gì. Thứ hai là không biết nói kiểu nào và cái thứ ba thích là nói, quên thời điểm.

Có hiểu không? Mà ba cái này khó hay dễ? Dễ hiểu mà khó nhớ và khó làm. Nhưng mà nhớ ba cái này. Chuyện đầu tiên là mình sẽ nói với nhau cái gì và thứ hai là nói kiểu gì. Cái vụ kiểu gì cái đó quan trọng lắm nha. Mình hay có cái màn này nè.

Tôi nói you đừng có buồn nha. Là bắt đầu nó sắp buồn rồi đó. Có không? Nó ngu tàn canh gió lạnh, nó sắp làm người ta buồn. Tôi nói you đừng có buồn nha. Là bắt đầu tôi buồn trước rồi đó.

Hoặc là nó sắp nói xấu ai. Tôi nói không phải nói, là bắt đầu nó chửi cha, nó đào mồ cuốc mả ra mà lúc nào nó cũng départ (bắt đầu) bằng cái câu tôi nói không phải nói, tôi cái gì phải thì thôi. Cho nên cách nói nó rất là quan trọng.

Có rất nhiều người họ xây dựng tôi mà tôi mê họ luôn. Có nhiều người họ xây dựng tôi mà tôi chỉ thêm được bung cái hũ cốt của họ thôi. Tôi ước ao cái này nè là cốt của họ. Tại sao bao nhiêu người đã chết mà em không chịu chết. Cho nên có hiểu không? Cho nên đừng mong.

Nhưng mà dĩ nhiên trước hết là phải thử. Khoa học là thử và sai. Phải thử và phải sai nó mới ra khoa học. Nhưng mà nhớ là, nhớ mấy nguyên tắc đó. Nói cái gì và cuối cùng khi không xong buông phải chấp nhận buông nếu buông được. Còn không buông được thì mình tự buông trên lầu xuống.

Hỏi:

Dạ thưa Sư, con có một câu hỏi này là tình huống riêng của con, thì gia đình của con là có con và mẹ thì khi mà ra ngoài đường thì con cảm thấy mình rất là tốt bụng với mọi người. Nhưng mà khi về nhà thì con cảm thấy lúc nào cũng là giống như khắc khẩu với mẹ. Có nghĩa là dù cho mẹ không nói một cái gì đó mà cảm thấy là nó quá hết mà tự nhiên nghe cái giọng là con thấy khó chịu, rồi con gây với mẹ xong rồi con phải ngồi con hồi tỉnh là ở mình vừa mới nói sai với mẹ, xong cái mình phải một chút sau cái mình lại như vậy, cứ liên tục như vậy thì con cảm thấy là giống như giữa con với mẹ nó có cái gì đó nó ngăn cản thì con không biết là nó có phải là do cái..

- Một là có thể mình biết là mẹ mình thương mình quá nên mình có làm gì mẹ cũng vẫn thương nên mình bị ỷ lại.

- Thứ hai là do con nghĩ là có cái gì đó giữa mẹ và con lâu xa với nhau không, mà khi mà cảm thấy là mẹ vừa nói mở miệng ra là mình cảm thấy có gì đó nó không vui và mình đáp trả một cách tự nhiên là bực mình và khó chịu. Mặc dù mình không muốn điều đó và mình biết là ủa sao mình bên ngoài mình luôn đối xử tốt với người ta, mà về nhà với người nhà của mình, mình không làm được như vậy. Dạ con muốn hỏi là cái cách giải quyết như thế nào?

Đáp:

Cảm ơn anh. Rồi cũng hay. Tôi không phải là một chuyên gia tâm lý, cũng không phải là một đạo sư gì hết. Làm ơn xác định, tôi xác định, làm ơn nhớ, tôi góp ý anh thế này.

- Một có nói tới 1000 lý do để mình gọi là khắc khẩu với nhau. Thí dụ như mình không cùng cái nền tảng nhận thức, không cùng cái nền tảng kiến thức, nghe kịp không.. vân vân. Và cái đó không quan trọng, nhưng mà mình phải xác định là có nhiều lý do lắm. Nhưng mà, một là hạn chế giao tiếp, hạn chế nói năng là tự nhiên cái đó nó bớt, nghe kịp không? tại sao mình bị lác mà mình dễ bị lây là tại vì mình hay cãi, rồi cái mình cãi qua chỗ khác, đang nói nghiêm túc, con nít khi mà cho nó một cái một cái miếng bánh ăn tại sao nó dính đầy mình bởi vì khi mình cầm như thế này, còn nó

cảm nguyên cái như thế này xong rồi bắt đầu chỗ nào ngứa thì nó mới gãi, mà càng gãi nó càng bới ra mà càng bới ra càng ngứa.

Cho nên để hạn chế vấn đề là nếu mà đó là vấn đề khẩu, khẩu nghiệp thì chuyện đầu tiên theo tôi, nếu mà là tôi thì tôi biết khắc khẩu thì tôi hạn chế không có nói nhiều và nếu không cần thiết thì tôi cũng không có ở gần để nghe nhiều, mẹ phòng, tôi phòng và tôi đã từng sống chung với lũ như vậy bởi hầu hết những người chung quanh tôi đều là những người mà tôi thấy khắc khẩu hết chứ anh đừng có nghĩ mà anh với má, riêng tôi nè tôi 1 tỷ người. Bây giờ nguyên cái đám này mà giao cho tôi từng mạng là về thế nào không khắc. Cho nên chuyện đầu tiên hạn chế tiếp xúc, hạn chế giao tiếp.

- Nhưng mà cái thứ hai thì tôi biết anh tôi nói cái này bà con nghĩ là tôi đạo đức giả, mà tôi bắt buộc cũng phải lỡ nó luôn. Tôi mất mẹ rồi, mẹ tôi không còn. Thì những khi mà tôi... giả sử bây giờ mà anh bức mình nhớ một chuyện đó là còn có người để mình bức, còn có người để mắng, còn có người để gây là còn may. Sợ có một người, một ngày mà mình đi làm về mở cửa không còn nghe cái tiếng cầu nhau, cảm rằm nữa. Mà có nhiều người thì khi tôi nói vậy họ nói mẹ con còn chắc còn sống lâu lắm thầy ơi. Thì tôi không biết mẹ anh bao nhiêu rồi. Dạ cũng lớn lắm rồi. Bảy mươi mấy. Rồi thì tôi nói để anh vui mà cũng để anh buồn. Vui là bởi vì cái thời gian mà anh sắp thoát nó cũng gần tới rồi, nhưng mà buồn là thời gian anh còn cũng không có nhiều thì tôi không biết cái tình cảm của anh với mẹ thật sự ra sao nhưng mà riêng tôi, tôi sẽ nghĩ như vậy, một tôi tránh, tránh giao tiếp không cần thiết không có nói hoặc là có nhiều người mình nên chọn cách nói đơn giản cái đừng để kết nối rắc rối biết không? mình nói cái rắc rối là họ có chỗ họ chụp để họ là khó mình liền, thì tôi không có ví dụ được nhưng mà tôi thấy có rất là nhiều người mình nói đơn giản thì nó được.

Thí dụ như mình nói chiều nay mẹ muốn ăn cái gì con nấu, thí dụ vậy. Nhưng mà nó còn cái cách nói thứ hai nay chiều nay mẹ muốn ăn gì? hai cái đó nó khác nhau không? Thì mình tôi đâu biết bà cụ của anh bà thích cái gì mà đối với tôi hai câu đó khác nhau.

Chiều nay mẹ ăn cái gì con nấu hoặc là con mua. Còn câu thứ hai là chiều nay mẹ muốn ăn cái gì hoặc là câu thứ ba là chiều nay mình ăn ở nhà hay mình ăn tiệm hoặc là mẹ ơi chiều nay bữa ăn chiều nay tính là sao, mấy câu này khác nhau không ta? thì tùy bà mẹ, tại tôi đâu biết, tôi đâu nói giùm anh được nhưng mà riêng tôi, tôi sẽ chọn một trong những câu đó chiều nay, bữa ăn chiều nay tính sao hả mẹ? chiều nay mẹ muốn ăn gì? mẹ muốn ăn gì con nấu? mẹ muốn ăn gì con mua? ăn tiệm hay ăn nhà hả mẹ? tất cả là 6 câu thì chỉ riêng cái đó không là mình ở lâu mình mới biết là mẹ hợp câu nào là mình xài câu đó, chứ còn có nhiều bà mà mình quát cái câu mà con nấu cái... mà mày biết nấu cái gì mà mày nấu, mày nấu một tao dọn 10 rồi bắt đầu ra luôn. Mà tại vì tôi biết có nhiều người là họ nấu, họ chỉ chiên trứng thôi mà phải rửa bốn cái nồi, đập trứng trắng riêng, trứng đỏ riêng, vỏ riêng xong rồi lấy trứng đỏ trộn lại, trộn lại mất thêm cái nồi nữa. Rồi cái nồi chiên lại nồi nữa. Chỉ có đĩa trứng thôi mà nó chiên làm hư bốn cái nồi rồi trứng nó làm tùm lum banh cái nhà bếp. Còn hành nó xắt văng đầy nhà bếp, có trứng chiên không? Còn nhiều bà thích khen, bà nấu nước sôi mình cũng phải khen nữa, bà mới chịu. Nghe kịp không? Cho nên nếu là tôi thì một, bước một là tôi tránh giao tiếp và lựa cái cách nói nào tôi thấy là an toàn nhất.

Hai, luôn luôn tâm niệm rằng thời gian để mẹ cảm rằm không còn nhiều nữa, thì tự nhiên nó chịu được. Bởi như lúc này tôi nhịn rất là giỏi vì tôi biết, tôi sắp xa Việt Nam mà ngày trở lại còn xa lắm. Cái đó nói thiệt như ngay lúc này chuyện gì ở Việt Nam tôi cũng bỏ qua hết, tôi sắp bay rồi, thương, nhìn ai thấy cũng giống như tình đầu cũng là tình cuối.

Hỏi:

Con thấy mọi người hay nói về nghiệp Sư, ví dụ như con có một đứa em, song cái nó để cho con của nó chơi mà rất là nguy hiểm và em của con cũng là Phật tử luôn, cái con nói rằng là phải rất là cẩn thận bởi vì nguy hiểm cho nó, em con nói rằng không, cứ để cho nó chơi đi, tại vì nếu có cái chuyện gì xảy ra thì đó cũng là nghiệp của nó thôi. Con nói là nghiệp cái kiểu gì? Bởi vì chính bản thân mình phải quản trị được cái rủi ro thì lúc đó nó mới bảo vệ được con của mình, chứ mà thả y chang như vậy mà nói là nghiệp của nó. Đó chính là cái chuyện không có đúng. Ngoài ra con thấy có một số người ví dụ như khi người xung quanh con khi người ta gặp một cái chuyện gì đó thì những người khác nói rằng là tại vì có lẽ là kiếp trước họ làm cái gì, tức là thay vì thương cảm cho họ thì lại lấy ra một cái lý do nào đó và nó lại không có hay. Cho nên cá nhân con nghĩ rằng nghiệp

là cái mà mình tự suy nghĩ cho chính bản thân mình thôi chứ mình đâu phải giống như Đức Phật đã biết là kiếp trước ai là ai, là ai để mà lấy nghiệp ra mà nói. Vậy câu hỏi của con là vậy thì quay trở lại là bây giờ người Phật tử suy tư về nghiệp như thế nào cho nó đúng?

Đáp:

Ở đây mình có hai cái bài kinh. Với hai cái nguồn tham khảo trong kinh. Nguồn một đó là Tăng Chi ba pháp. Đức Phật Ngài dạy rằng có ba cái suy nghĩ cực đoan. Cực đoan, extrême, ba cái suy nghĩ cực đoan cần phải tránh.

1/ Một cái gì cũng cho là tiền nghiệp. Nghe kịp không? Cái gì cũng cho là tội phước quá khứ ngồi chờ nó trở. Mà trong khi họ không chịu hiểu là tiền nghiệp nó có hai. Có ai học tôi còn nhớ đó không ta? Cái gì mình làm hôm qua đó nó là tiền nghiệp của hôm nay nhưng mà những gì mình làm hôm nay nó là tiền nghiệp của ngày mai. Hiểu hả? Nó rất là quan trọng cho nên mình cứ ngồi mình chờ sung rụng là chết rồi. Tiền nghiệp nó có hai. Một là cái chuyện hôm qua nó là cái tiền nghiệp của hôm nay và cái ngày hôm nay những gì mình làm đó là tiền nghiệp của ngày mai. Mà ngày mai cái thời gian của hôm qua với hôm nay và ngày hôm nay ngày mai nó có xa hay gần, giống nhau hay khác nhau? Kiếp sau của bạn có thể là lát nữa không? Trời ơi lác đầu mới ghê chứ. Kiếp sau của mình có thể là lát nữa hay không? Có thể. Tại sao lác có nghĩa là tin chắc là từ đây tới chiều không cách nào chết hết phải không? Tôi nói cho các vị biết để vui mà buồn nè.

Tôi từng thấy những người đi song sông, song sông vậy đó. Buổi chiều tụng kinh cầu siêu cho bà. Tức là bà chết mà mình nhìn bà mình thấy giống như bà ngủ vậy đó. Không tin, gọi là nóng hổi vừa thổi vừa tụng á. Cho nên là cái chuyện thứ nhất cái gì cũng đổ cho tiền nghiệp là kẹt. Đó là một cực đoan.

2/ Thứ hai cái gì cũng cho là ngẫu nhiên. Trời khiến vậy cái ngẫu nhiên như vậy là không được. Trời đất trời đất khiến vậy.

3/ Thứ ba là cho rằng mọi thứ là do sự sắp đặt an bài của một cái đấng chí tôn nào đó cũng là sai. Vậy là có ba cái. Một là đổ hết cho tiền nghiệp. Nghiệp của hôm qua đó là cũng là một cái cực đoan. Cái thứ hai nó là cho rằng mọi thứ ngẫu nhiên trời đất tự nhiên nó như vậy. Ba là cho rằng có một cái đấng nào đó ban phước, tha tội, sắp đặt an bài cũng là sai. Vì sao? Vì điều kiện tạo nên vũ trụ và chúng sanh gồm có bốn, trong đó nghiệp chỉ là 1/4. Cho nên ông này ông nói là cháu ông đổ cho nghiệp đó là trong khi đó là người kia họ biết cái đứa bé nó có té hay không là nó tới bốn lý do lận, mà ông chỉ lượm có một là chết rồi. Một là tiền nghiệp quá khứ, số hai hoạt động tâm lý, nghe kịp không? Cái nghiệp của cô không có bệnh đau. Nhưng mà ăn rồi cứ ghen, rồi hờn, rồi giận, rồi sợ, rồi tức tối. Có đủ để làm cho mình bệnh không? Cái thứ mà trầm cảm, rồi suy nhược thần kinh, rồi bị trầm uất, mất ngủ rồi thậm chí lên tới tâm thần luôn là do cái gì ta? Hoạt động tâm lý bất ổn và không hợp lý. Cho nên một là tiền nghiệp, hai là sinh hoạt tâm lý, ba là cái gì? Môi trường thiên nhiên, môi trường sống. Có ảnh hưởng mình không? Ăn tầm bậy ở chỗ không có dưỡng khí, nóng quá, lạnh quá, côn trùng độc hại bla bla bla bla. Mấy cái đó là không xong, môi trường thiên nhiên. Cái thứ ba đó là điều kiện gọi là cái chế độ dinh dưỡng. Chế độ dinh dưỡng nó rất là quan trọng. Bây giờ cái gì quý vị cũng tốt hết. Tiền nghiệp tốt, tâm lý tốt, thiên nhiên tốt nhưng mà cái chế độ dinh dưỡng không hợp lý. Quý vị ở đây có ai mà trồng bonsai hoặc kiềng trong chậu không? Chắc tôi nói chắc biết. Cái gì cũng tốt hết nhưng mà có điều là sao? không có tưới là sao? Không có tưới là nó buồn ơi ta xin chào mi. Có biết cái đó không? không tưới hoặc là bây giờ cứ lo ngồi thiền mà quên ăn hoặc là bên Hàn Quốc gần đây nè có rất nhiều cái chết là do game, chơi game riết mà nó suy kiệt luôn, mà có bà, có đứa nó là mẹ trẻ, bà mẹ đơn thân mê game riết để đứa con chết luôn, lúc mà bà nhận ra nó đã mất đem vô bệnh viện, bác sĩ kêu cảnh sát liền, bác sĩ nói đây là cái chết do ngược đãi, họ biết liền, hiểu không ta, bà thì quần là, áo lụa mà thằng con thì nó thiếu tùm lum, nó thiếu đủ thứ chất hết B1, B6, B12, là nó thiếu toàn tập. Cho nên là nó quy bà cái tội là ngược đãi trẻ con mặc dù không đánh đập, nghe kịp không? như vậy thì mình thấy là cái điều kiện nó tạo ra chúng sanh và vũ trụ nó gồm có bốn.

1/ Một là tiền nghiệp.

2/ Rồi hoạt động tâm lý.

3/ Môi trường thiên nhiên.

4/ Và cái chế độ chăm sóc tôi tránh cái chữ dinh dưỡng.

Chế độ chăm sóc, nó bỏ lỏm ngòm không ai dòm hết là không được đó là sự lơ đễnh của bố mẹ, của người lớn. Ở Mỹ năm nào mùa hè cũng có mấy đứa trẻ chết oan, bố mẹ để trong xe đó rồi cái vô trong tám, mà tám gặp tám là 16, mà 16 là nhỏ chết, mà chưa kể tám gặp tám mà nó lại có cái loại mà nó lữ thừa nữa, cho nên là tám gặp tám là gặp 83, 84 là một lũ tám bội số, chết ngắt mà cái đó là ở tù, đó là ở tù thì cảnh sát nó điều tra hay lắm, thì bỏ trong xe mà tắt máy lấy chìa khóa cầm trên tay đi nói chuyện, đi vô đi mua đồ, mua nhanh chạy ra nhưng mà gặp nguyên một rừng tám ở trong. Cho nên là mình thấy cái tai nạn là nó do tiền nghiệp một phần, khuynh hướng tâm lý, rồi môi trường thiên nhiên và cái cuối cùng là cái chế độ chăm sóc. Cho nên là đổ cho nghiệp là trong đó Đức Phật giải thích rất là rõ, này các Tỳ kheo cứ ngồi trong đờn tiền nghiệp thì ta nói rằng không thể nào có sự nỗ lực ngay trong hiện tại. Cái câu đó rất là gọn. Cứ ngồi trong đờn cái tiền nghiệp thì không thể nào có sự nỗ lực trong hiện tại. Cái câu đó quá hay. Là vì sao? Vì tiền nghiệp có hai.

- Một là hôm qua là tiền nghiệp của hôm nay.

- Và hôm nay là tiền nghiệp của ngày mai.

Cho nên cái người tu hành ngon lành là người làm chủ được thời gian. Là sao? là khi ngay hiện tại ta sống tốt thì hôm qua ta có một tương lai tốt và ngày mai ta có một quá khứ tốt và bây giờ ta có một hiện tại tốt, đó đúng không ta? Như vậy ta làm chủ thời gian phải không? Hồi đó giờ mình cứ nói là quá khứ là không điều chỉnh được. Điều chỉnh được chứ, điều chỉnh bằng cách ngay bây giờ. Nhưng có mấy cách...có ba cách trả hiếu cha mẹ.

1/ Cách một, chăm sóc vật chất cho cha mẹ, thức ăn, thuốc uống đi lại, du lịch, điều kiện ăn, mặc, ở. Đó gọi là phục vụ, phụng dưỡng bằng vật chất.

2/ Thứ hai là phụng dưỡng tinh thần có nghĩa là hướng dẫn cha mẹ có đời sống tâm linh.

3/ Nhưng mà cái rồi thứ ba là gì? Cha mẹ mất rồi làm phước hồi hướng.

4/ Cái thứ tư mới ghê nè. Ráng sống thành người tốt để con đau đẽ của mẹ ngày xưa xứng đáng, để những giọt mồ hôi đập xích lô của bố ngày xưa là xứng đáng, đó là cách trả hiếu. Hiếu không?

Như vậy thì anh 90 tuổi anh vẫn còn trả hiếu bằng cách bốn được không? 90 tuổi trả hiếu được, bằng cách nào? Mình sống tốt là gì? Sống có đóng góp.

Anh sống làm sao mà cái sự góp mặt của anh nó là một sự đóng góp chứ không phải là sự góp mặt. Và cái chết của anh là một sự mất mát chứ không phải là sự vắng mặt. Anh sống làm sao mà càng sống càng thành đồ cổ chứ không phải đồ cũ. Đây là đủ rồi đó.

Hỏi:

Dạ con kính đảnh lễ Sư ạ. Con là người nghe pháp của Sư hàng ngày. Mấy năm nay liên tục từng giờ luôn. Con ngộ ra rất là nhiều điều. Thực sự lần đầu tiên con được đứng trước Sư rất là xúc động. Con trước tiên con gửi lời biết ơn sâu sắc đến Sư là con đã thực hành ngay cái việc mà cận tử nghiệp đối với mẹ con chính là cái bài mà Sư đã dạy đó là cầu xung cho người mất. Cầu xung cho người mất đó là nhắc niệm cho người mất. Con đã ứng dụng được điều đó ngay thời điểm mà cận tử nghiệp của mẹ con trước, trong và sau đó. Và cái điều con muốn nói ở đây là chính cái chết của mẹ con đã làm cho con ngộ ra rất là nhiều điều. Nên ngay tại giờ thời điểm này, ngay tại thời điểm này trong con có một cái quyết định, ra một cái quyết định rất là rõ ràng đó là dừng công việc dạy học cũng như tất cả những cái công việc khác trong đời sống bộn bề để con tập trung thực sự học pháp một cách nghiêm túc, vừa học vừa thực hành vì con rất là tiếc thời gian. Tuy nhiên con đang là một cư sĩ có gia đình, ba con nhỏ, chồng cùng làm giáo viên. Như hôm nay con đến đây để được gặp Sư, để được ngồi nghe pháp như thế này là có một cái sự giấu diếm đối với chồng, con xin sám hối. Vì nếu như con có xin phép chồng để con đi đến đây thì chuyện đó không thể xảy ra. Cái điều con muốn nói ở đây là bên trong con có một cái sức khao khát rất là lớn, muốn dừng lại hết tất cả những cái thứ xung quanh để con thực sự là tu tập một cách nghiêm túc. không phải là nguyện trở thành một người xuất gia mà là một người tại gia thôi, nhưng mà có đủ cái thời gian tĩnh lặng để con học một cách nghiêm túc từ thiên cho đến việc học giáo lý, cho đến học, vì người thầy của con là đang ở bên cạnh con là cô Thiên Trang, con đã biết cô và từ đó trở đây con đến ngày hôm nay là 5 năm và con đã là một người nói chung là con có thể nhận xét về chính mình, là con học tập một cách nghiêm túc, có một cái hạt giống rất đẹp về người thầy của mình và kiên nhẫn, kham nhẫn học từ đó cho đến giờ. Như vậy là cuộc sống về từ hôn nhân Sư con số không trở đến ngày hôm nay là tương đối là tốt đẹp. Về tài chính cũng vậy, con đã chuẩn bị một cái hành trình suốt 5 năm vừa rồi cho đến

giờ là con đã cảm thấy đủ. Con không muốn là mình quá mất nhiều thời gian ở ngoài bên ngoài nữa vì cái sự ra đi của mẹ chồng con mà con đã được một cái sự thực hành rất ráo của Sư hướng dẫn trong cái bài đó và con đã chiêm nghiệm con thấy cái thời gian nó quý quá, con muốn dừng lại rất là nhiều thứ. Vậy thưa sư đang có một người chồng và ba đứa con mà cái sự chướng cản lớn nhất của con đó là chồng con vậy thì con ví dụ bây giờ con muốn nghĩ ra quyết định nghỉ dạy trong năm nay thì cái điều đó là không thể chồng đối với chồng con thì đang tồn tại vấn đề hôn nhân thì chồng con không cho phép. Cái thứ hai con bị mắc kẹt ở trong cái cuộc sống gia đình ngày ba bữa cơm, mất rất nhiều thời gian của con dù chồng con không ngăn cản cái việc học của con, tu tập của con nhưng con cũng cảm thấy là mình bị dính mắc vào đó, sư cho con một lời khuyên như thế nào để con có thể trọn vẹn trong cái vấn đề học và hành một cách nghiêm túc rất ráo vì con không muốn lãng phí thời gian, con rất tiếc thời gian, dạ con biết ơn Sư rất nhiều.

Đáp:

Cô từ nhỏ tới lớn có bao giờ cô bị bệnh mà cô nằm liệt một chỗ trong một tuần không? không. Là hồi bé tới giờ. Hồi đó giờ có giờ đi đại phẫu, tiểu phẫu gì ở bệnh viện không? Không. Cô có biết trên đời này có những cái chứng trọng bệnh nan y mà nó hành hạ đến mức mà mình không còn biết trời đất gì, có tin có không? quẩn quai, hả? Có biết chuyện đó không? Biết hay là do tôi hỏi rồi gặt mà có biết hay không? nói ra thì nó có vẻ nó hơi lý thuyết nhưng mà nó là một sự thật, đó là tôi đang nói chuyện của tôi cho nó chắc ăn đi. Tức là khi ta không thay đổi được màu trời thì ta phải thay đổi cái cách nhìn của mình về nó. Nghe kịp không? Nếu mà mình có thể nói chuyện lại với chồng được để mà thay đổi tình hình thì mình nên nói, hiểu hả? Mà mình có thể nói chuyện với con, thí dụ tôi đang ví dụ, tôi đâu biết con cô mấy tuổi tôi ví dụ mà mình có thể nói chuyện với chồng, với con mà để thay đổi tình hình thì mình nên nói. Còn nếu mình có thể làm được chuyện gì đó mà để thay đổi tình hình thì mình nên làm. Tức là nên nói và nên làm. Nhưng mà nếu mà cái tình hình tình huống của cô không thể nói được, không thể làm được thì cô cũng còn lại có cái thứ ba là gì cô Trang? Suy nghĩ và tam nghiệp đúng không? Thân, khẩu, ý thì một là mình thay đổi bằng thân cái là mình làm cái gì đó mà không được. Bây giờ qua tới khẩu mình nói cái gì đó, có nhớ cách nói này tôi nói không? Là nói mấy cách ta? Nói cái gì? nói cách nào và nói khi nào mà nếu cái này nó cũng không xong thì cuối cùng chỉ còn có cái thứ ba đó là ý nghiệp, có nghĩa là sống chung với lũ. Nhưng mà nói sống chung với lũ là mình cắn răng, mình nhắm mắt mình chấp nhận, mà tôi biết nói cái này quý vị ở đây có vị không có tin nhưng mà cái đây là sự thật là hãy tỉnh thức với nó, phải tỉnh thức với nó. Cho tôi nói chuyện riêng tư một chút. Đó là tôi làm Trung tâm Kalama đó. Tôi có làm cái Trung tâm Thiền viện ở bên Miến Điện. Trong lúc tôi làm vậy đó là trong cái ban kiến thiết, cái ban mà ban gọi là cái nhóm thân hữu Kalama đó, ban xây dựng nó có những cái va chạm, có những cái bất đồng cũng không nhỏ đâu. Không có nhỏ. Người ngoài thấy tôi cười, thấy tôi đùa tôi thuyết pháp tôi hay hài. Các vị không biết rằng cái thằng nào cười nhiều nhất là thằng đó nhiều cái đau nhất, các vị có biết không? Sác Lô (Charlie Chaplin) còn nói là ông thích đi trong mưa để không ai biết ông khóc mà, cái thằng nào hài càng nhiều là hài nó là mặt trái của bi cái vị có biết cái đó không? Cái lúc mà giỡn đùa với bà con xong bà con đi về tôi ngồi lại một mình lúc đó tôi đâu có hài nổi. Cái đó mới thấm, bao nhiêu cái hài đưa người ta hết, người ta hốt đi hết. Nhưng mà tôi phải sống chung với lũ. Có nghĩa là tôi phải làm sao mà công việc nó chạy. Và đúng ra là tháng 6 này là toàn bộ công trình xây dựng ở Kalama xong. Nhưng mà cứ cù cưa đến cuối năm là không có khánh thành kịp. Tại sao tôi đem mấy chuyện đó ra nói ở đây? Nó đối với tôi cũng là cuộc hôn nhân, ở đây là cuộc hôn nhân cuộc quảng hôn có nghĩa là cuộc hôn nhân tập thể đó. Thì nương nhau mà sống. Ngay cả cái chuyện mà tôi sắp rời Việt Nam, tôi rời Việt Nam tôi đã có vé máy bay rồi nhưng mà cái việc mà tôi có đi sớm hay đi trễ là cũng tùy thuộc vào cái ban đó, cái ban đó họ muốn tôi đi về Kalama để thúc đẩy cái tiến độ thì tôi vẫn phải đi, mặc dù tôi về đó các vị biết tôi cũng về đó nhìn, cười cười vậy thôi, giống như là tôi về đó, cũng chỉ giống như đi coi phim, coi kịch thôi chứ tôi đâu thò tay, thò chân vô đó được. Nhưng mà có khả năng là tôi phải đi sớm trước cái vé, cái vé tôi là ngày 26 tháng 6 nhưng mà cái chuyện mà tôi rời Việt Nam tôi đâu có biết, mà tôi rất là sợ bay, lúc này là tôi ngán lắm và lúc này là lúc bắt đầu tôi đã chớm cái duyên ở Việt Nam, bắt đầu tôi yêu nó thì tôi phải xa nó, tôi đem cái chuyện của tôi để nói, tôi quay lại cái chuyện của cô. Có lúc thân bắt do kỷ, có

lúc đời sống mình không phải là do mình quyết định, nhưng mà cái hay là hay chỗ này nè, thông qua những cái lần mà mình không có làm chủ được nó thì mình làm chủ cái khác.

Không làm chủ được hoàn cảnh, thì làm chủ được cái cảm xúc và nội tâm của mình. Mà theo trong kinh hình như là làm chủ chính mình nó còn ngon hơn cái làm chủ hoàn cảnh nữa. Có hiểu tôi nói không? Cái này hơi khó nhưng phải làm. Bị ở đời cái chuyện gì mà nó dễ làm, nó không phải là chuyện lớn. Phần lớn mình chỉ có khả năng làm lớn chuyện, chứ không có khả năng làm chuyện lớn. Bữa nay thử làm một lần làm chuyện lớn đi, chứ còn về đừng có làm lớn chuyện. Hiểu không? Tôi nói cô hiểu không? Tôi không có xúi cô tiếp tục cắn răng, cô hiểu tôi nói không? tức là về thử coi mình làm được cái gì, nói được cái gì và cuối cùng mình nên nghĩ gì để mà sống với nó, bắt buộc.

Còn cô nói Sư ơi khó quá thì tôi cũng nói thiệt. Nếu không làm được thì chỉ có tự sát thôi. Nếu mà hiểu tôi nói không? cái chuyện đó mà cứ như cái ông nội này ông hỏi tôi mà tôi đã nói hết lời mà ông nói.. giờ ông không đồng ý, bây giờ ông không có... thì vậy thôi ông bỏ nhà ông đi bụi luôn, để nhà đó cho má ở, chứ bây giờ người ta đã nói mình hết cách rồi, mà theo tôi thì trong kinh Phật không có dạy mình chạy trốn trong mọi tình huống, có những trường hợp mình phải chạy trốn đúng, ở trong kinh số hai của Trung bộ có dạy có những tình huống phải tránh. Nhưng trong trường hợp không tránh được thì mình phải sao ta? đi vòng nó hoặc là đi xuyên qua nó hoặc đi trên nó hoặc là đi dưới nó. Mình có nhiều cách, có nhiều, nghe nè. Chúng ta có nhiều cách để băng ngang một ngọn núi.

- Cách một là đi thẳng bằng đường dốc.
- Cách hai là đi vòng bằng đường không dốc.
- Và cách ba là Thụy Sĩ đào hầm xuyên núi.

Mình thấy coi để đi có quãng đường mà đào hầm coi bộ hơi khó. Thì bây giờ mình chọn cách nào? Đi thẳng thì nó hơi khó, mà đi vòng thì nó hơi xa, thì phải chọn một trong ba thôi. Chứ không phải lúc nào mình cũng chạy trốn mà cũng không phải lúc nào cũng đương đầu, sai. Không phải lúc nào cũng chạy trốn, không phải lúc nào cũng đương đầu, mà có một lúc mình trốn ít, rồi đưa đầu ít, rồi nó sẽ qua.

Chứ có bà đó coi bói, bà nói thầy, con 48 tuổi rồi, thầy coi chừng nào hết khổ, thì ông coi coi xong ông hỏi ngày sanh, bắt tự xong ông nói 2 năm nữa thì khá, bà hỏi khá là sao thầy? thì nó khổ quen rồi. Ok. Hy vọng cô hiểu tôi nói gì nha.

Hỏi:

Dạ thưa sư, lúc này sư có dạy một trong ba cái là làm chủ cái Chánh mạng, làm chủ cuộc đời mình bằng công việc. Thì cho con hỏi là thì thân bất do kỷ, ở đợ đi làm cho người ta.

Thí dụ như là ở công ty mà người ta bán bằng hiệu mang sự chuyển hóa đến thế giới này chẳng hạn mà mình biết là cái chuyện đó không có. Vậy nhưng mà mình tin thì cứ thử đi, thử sai làm lại, mình đóng góp tốt nhất. Như vậy thì câu hỏi của con là mình chọn cái tâm thế mình như thế nào để cái thế đứng của mình cũng tạo ra giá trị mà nó cũng không làm cho mình bị bức rức vì mình phạm cái giới đó trong cái bằng hiệu quảng cáo đó. Cảm ơn sư.

Đáp:

Ồ trong Kinh Đức Phật Ngài nói rằng cái nghiệp thiện, nghiệp ác, tôi nói cái chữ đó có hiểu không? Tôi giảng cho đại chúng tôi cũng rầu, biết nghiệp thiện nghiệp ác không? Thôi nói tội, phước đi.

Tội, phước, ăn nhục riết mấy từ Phật pháp không biết. Tội, phước đi. Thì tội, phước, tội hoặc phước nó có nhiều cách làm.

- Cách một là mình làm.
- Cách hai là xúi người khác làm.
- Cách ba là vui theo cái việc làm của người khác.

Bất cứ thiện ác lúc nào nó cũng có ba cái đó. Hiểu không? Tôi, một là đi săn bắn, tôi không có săn bắn nhưng mà tôi cứ khích lệ mấy ông này. Cuối tuần đi câu rồi nó vui. Mùa này mùa nai nè, mùa này mùa trắng, chó tháng bảy, mèo tháng ba, trắng tháng 10 nè. Ví dụ vậy đó, ech cũng tháng 10, Cà Mau ra ngoài xách cái bao vô là hốt, rọi cái đèn, tụi nó say đèn là hốt. Tôi không có bắt nhưng mà tôi xúi vậy đó. Rồi tôi dạy các vị ăn tiết canh, nghe hiểu không? Nên thiện, ác nó có ba: một là tự mình làm, hai là mình xúi người khác, ba là mình vui theo. Xong chưa? Bắt đầu cô đoán ra cái

câu trả lời chưa? Đoán ra được không ta? Chưa có rõ. Có nghĩa là cô không muốn cộng tác, cộng hưởng và cộng nghiệp với mấy cái công ty ma, cái công ty mà quảng cáo láo đúng không? Có đúng vậy không? Rồi thì bây giờ là cô có vui theo cái việc của họ hay không? Cô có hưởng ứng, cô có tán đồng cái chuyện mà họ quảng cáo không thật không? Có thích cái đó không? bà hỏi mà bà không hiểu, mà cái mặt vậy làm sao mà đi bán mấy công ty được.

(Người hỏi) Dạ trong một chừng mực nào đó thì con cũng tin những điều tốt đẹp mình có thể đem lại cho cái sự chuyển hóa.

Nếu cô tin vậy đó là lòng lành vậy cô về cứ tiếp tục thôi. Mà nãy tôi nghe câu hỏi của cô là tôi nghĩ, theo tôi hiểu là cô nghĩ đó là cô đang làm việc trong một cái công ty ma, công ty bất thiện rồi cô sợ cộng nghiệp. Tôi hiểu vậy đó. Còn bây giờ cô nói công ty đó OK vậy cô hỏi giỡn mặt à?

(Người hỏi) Dạ không phải, ý Sư dạy lúc đầu là cái sự thay đổi người khác là không thể đâu. Mình thay đổi mình thôi. Thì nhưng mà công ty thì ta mong muốn là tôi sẽ đem sự thay đổi đến cho mọi người. Slogan, slogan buôn bán. Slogan. Tôi không tin. Thì dĩ nhiên quý vị cho tôi là cực đoan, tôi là tiêu cực nhưng mà tôi không tin. Bởi vì Việt Nam hiện giờ ba cái gì? Ba cái vụ mà chữa lành nè, rồi đời sống xanh nè, rồi thiên nè, tôi sợ muốn chết luôn. Toàn là làm đủ chuyện quảng cáo rồi nói năng toàn là để bán hàng không à.

Nhưng mà cái câu này nó lên mạng là chiều nay quý vị vô trông hốt tôi còn được chén. Tương tôi vậy nó còn được chén. Ông này được chén rượu, cho nên là để trả lời câu hỏi, tôi chỉ nói vắn tắt thôi. Nếu quả thật cô thấy nó có vấn đề mà cô rời khỏi nó mà cô vẫn có thể tìm được một cái nghề tốt, thì theo tôi nên rời. Còn nếu mà cô vẫn thấy cô còn có duyên nợ với nó thì cô nhớ câu này. Thời Phật có một vị tín nữ đặc Tu đà Huòn là Thánh nhân mà do hoàn cảnh phải đi lấy chồng, mà ông chồng mà làm nghề thợ săn, thì nàng mỗi ngày là nàng đi theo chồng thì nàng lượm mấy cái con thú nàng dọn lại một cái bao nàng vác về, mà mấy vị mà Tỳ kheo mà nghe Đức Phật kể về nàng, mấy vị ngạc nhiên lắm, các vị ngạc nhiên các vị nghĩ trời ơi sao... hỏi Đức Phật tại sao mà...? Thế Tôn nói bà này bà là dự lưu mà tại sao mà bà lại đi giống như có vẻ là hợp sức và cộng tác với ông chồng như vậy? thì Đức Phật Ngài có nói cái câu kệ thế này, nhưng mà tôi cũng nói theo kinh thôi chứ còn tôi mong bà con đừng có nghe như vậy rồi hiểu lầm, rồi về làm tùm lum rồi nói Sư Tại Khanh xúi, Đức Phật Ngài dạy thế này, một bàn tay lành lặn, không thương tích có thể tiếp xúc với thuốc độc một cách an toàn. Một bàn tay bị thương tích thì không nên tiếp xúc với thuốc độc vì có thể bị phơi nhiễm, bị lây nhiễm hiểu không? Thí dụ như cái vụ mà thấy người thân mình mà bị rấn cắn cái mình kê cái mỏ vô mình hút mà trước khi hút mình coi cái mỏ mình nó có đang bị lở không? Nó có bị đẹn không? Bị đẹn mà nhào vô hút là mình đi trước, nó còn, nó tổ chức hậu sự cho mình. Hoặc là mình thấy nó bị điện giật cái mình không biết cách cứu nhào vô em, anh đây. Anh đi trước em ở lại ngàn thu. Hiểu không? Cho nên mình cứu người ta là mình phải coi người ta đang ở trong cái tình huống nào và mình là ai.

Who you are, where you are, what are you doing? còn đấng này là... nghe hiểu hả? Nãy ai hỏi quên rồi. Thì bây giờ cái hiểu nãy giờ tôi nói không? Thì nếu mà cô thấy cái công ty đó cô không rời được thì cô cứ chọn một cái công việc ở một cái vị trí mà theo cô là đủ để mũ ni che tay. Hiểu hả? Nhưng tôi biết cái tiệm trà này ông bán toàn là lá ngón không. Mà bây giờ tôi đang cần tiền tôi nuôi một vợ hai con mà khi chiều nay là vợ đẻ, con đau, đào có chữa tôi đang cần tiền, thì bắt buộc tôi cũng vô đây biết chả bán trà dỏm, trà chả bán toàn lá mít không à, nhưng mà tôi cũng vẫn vô cái khâu là quét dọn, khâu sao chế là không có tôi nha, tôi không có chơi, ai uống mà về mà trúng số, trúng gió, trúng độc là không có tôi, tôi chỉ lo cái khâu vệ sinh, hoặc là lo cái khâu mà gì đó bla bla trong đây nhiều lắm, dọn bàn nhưng mà đựng tới trà không có tên, không có tôi. Để cho tôi đỡ ăn năn, bởi vì lương tâm cũng còn có vài cái răng ví dụ vậy, thì mình sợ cắn rứt thì mình cũng phải nói ví dụ thôi, chứ trà ở đây là trà xịn nên mua ở đây, mua ở đâu không bằng mua ở đây, ví dụ thôi, xong chưa cô vậy.